

บทที่ ๔

ผลการศึกษา

การสำรวจวิจัยโดยใช้แบบสอบถามซึ่งจัดส่งถึงสหภาพแรงงานในเขต กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๒๙ สหภาพฯ สหภาพละ ๓ ชุด รวมแบบสอบถามที่จัดส่งทั้งสิ้น ๓๘๗ ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับ ๒๔๙ ชุด แต่ตอบคำถามไม่สมบูรณ์ จำนวน ๕ ชุด คงไว้แบบสอบถามกลับที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น ๒๔๔ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๐๕ ของแบบสอบถามที่จัดส่งทั้งหมด

ข้อมูลที่ได้อาจจากแบบสอบถามทั้งหมดจะนำมาวิเคราะห์เป็นส่วน ๆ ไป โดยจะนำข้อมูลความเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้นำสหภาพการดูจ้างทั้ง ๓ แห่ง มาร่วมพิจารณาในแต่ละส่วนไปพร้อมกัน

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปของผู้นำและสหภาพแรงงาน

สภาพทั่วไปของผู้นำและสหภาพแรงงานนั้น ได้จากแบบสอบถามหมวดที่ ๑ ซึ่งจะแยกกล่าวถึง ดังนี้

๑. เพศ

ผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน ๒๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๕๓ เพศหญิงมีเป็นส่วนน้อย จำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐๗

ตารางที่ ๑

แสดง อายุของผู้นำสหภาพแรงงาน

ระกัับอายุ	จำนวน	ร้อยละ
๒๐ - ๒๕ ปี	๓๙	๑๕.๘๘
๒๖ - ๓๐ ปี	๖๕	๒๖.๖๘
๓๑ - ๓๕ ปี	๖๕	๒๖.๖๘
๓๖ - ๔๐ ปี	๔๕	๑๘.๘๘
๔๑ - ๔๕ ปี	๑๓	๕.๓๓
๔๖ - ๕๐ ปี	๗	๒.๘๗
๕๐ ปีขึ้นไป	๑๐	๔.๑๐
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑ แสดงให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพแรงงาน เมื่อแยกตามช่วงอายุแล้ว ผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมากมีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง ๒๖ - ๓๐ ปี และ ๓๑ - ๓๕ ปี ซึ่งทั้งสองช่วงอายุคิดเป็นร้อยละ ๒๖.๖๘ เท่ากัน นับเป็นวัยที่อยู่ในช่วงของความเข้มแข็งบึกบึนหรือวัยฉกรรจ์ เป็นบุคคลที่อยู่ในระหว่างการก่อร่างสร้างตัว นอกจากนี้ หากจะพิจารณาถึงกลุ่มใหญ่จริง ๆ แล้วจะเห็นได้ว่า ผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมาก มีอายุอยู่ระหว่างช่วงอายุ ๒๐ - ๕๐ ปี ซึ่งก็ไม่ถึงกับเป็นผู้เยาว์เกินไป และก็มีอายุสูงเกินไป อยู่ในวัยที่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน

ตารางที่ ๒

แสดง อายุการทำงานของผู้นำสหภาพแรงงาน

ระดับอายุการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๑ ปี	๓	๑.๒๓
๑ - ๓ ปี	๓๙	๑๕.๑๖
๓ ปี ๑ เดือน - ๕ ปี	๕๗	๒๓.๓๖
๕ ปี ๑ เดือน - ๗ ปี	๓๕	๑๔.๓๘
๗ ปี ๑ เดือน - ๑๐ ปี	๔๗	๑๙.๒๖
๑๐ ปี ๑ เดือน - ๑๕ ปี	๓๗	๑๕.๑๖
มากกว่า ๑๕ ปี	๒๘	๑๑.๔๘
รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒ แสดงให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมากมีอายุงานระหว่าง ๓ - ๕ ปี ซึ่งมีจำนวนคิดเป็นร้อยละ ๒๓.๓๖ และหากจะพิจารณารวมเป็นกลุ่มใหญ่จริง ๆ แล้ว จะเห็นได้ว่าผู้นำสหภาพแรงงานมีอายุงาน ตั้งแต่ ๑ ปี ขึ้นไป บุคคลที่มีอายุงานต่ำกว่า ๑ ปี มีเพียง ๓ คน หรือคิดเป็นเพียงร้อยละ ๑.๒๓ เท่านั้น จึงเป็นการยืนยันว่าผู้ที่ก้าวเข้ามาเป็นผู้นำสหภาพแรงงานได้ จำเป็นจะต้องอาศัยเวลาในการทำความเข้าใจศึกษาและมีประสบการณ์ในการทำงานมาพอสมควร

๔. ระดับการศึกษาของผู้นำสหภาพแรงงาน

ตารางที่ ๓

แสดง ระดับการศึกษาของผู้นำสหภาพแรงงาน

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	๓๑	๑๒.๗๐
มัธยมศึกษาตอนต้น	๗๔	๓๐.๓๓
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๔๓	๑๗.๒๒
ประโยควิชาชีพ (ปวช.)	๔๑	๑๖.๘๐
ประโยควิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	๒๑	๘.๒๑
อนุปริญญา	๑๐	๔.๑๐
ปริญญาตรีขึ้นไป	๒๔	๙.๘๔
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓ แสดงให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมากสำเร็จ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คือ ร้อยละ ๓๐.๓๓ ระดับรองลงมาได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับประโยควิชาชีพ (ปวช.) คือร้อยละ ๑๗.๒๒ และ ๑๖.๘๐ ตามลำดับ แสดงว่าผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมากมีระดับการศึกษาปานกลาง ส่วนผู้นำที่มีระดับการศึกษาต่ำ คือ ระดับ ประถมศึกษานั้นมีน้อย มีเพียงร้อยละ ๑๒.๗๐ เท่านั้น ซึ่งถ้าจะพิจารณาเกี่ยวกับความเป็นจริงแล้ว มีผู้นำสหภาพแรงงานที่มีวุฒิการศึกษาประถมศึกษาน้อย หากแต่มีส่วนมากแล้วผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำ จะเป็นคนงานระดับใช้แรงงาน ไม่มีฝีมือ (Unskill) พวกนี้มักจะใ้รับค่าจ้างต่ำและทำงานด้วยความ เห็นแก่เหนื่อย โอกาสที่จะเข้ามามีส่วนร่วมเคลื่อนไหวในองค์กรของลูกจ้างได้จึงมีน้อย ประกอบกับไม่มีความรู้ โอกาสที่จะเป็นผู้นำของเพื่อนคนงานจึงเป็นไปได้ค่อนข้างยาก

สำหรับผู้มีระดับการศึกษาสูง คือ ระดับประโยควิชาชั้นสูงขึ้นไปนั้น โอกาสที่จะเป็นลูกจ้างคนงานธรรมดาที่มีน้อย สถานประกอบการที่จ้างผู้มีระดับการศึกษาสูงนี้ ถ้าเป็นกิจการเล็ก ๆ ก็จ้างจำนวนน้อย และมักจะมีตำแหน่งเป็นฝ่ายจัดการไม่อาจรวมก่อตั้งหรือเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานกับลูกจ้างคนงานทั่วไปหรือกิจการใหญ่ ๆ ที่จ้างผู้มีการศึกษาสูงเป็นลูกจ้างมาก ๆ นั้น ก็มีจำนวนน้อย เช่น ธนาคาร หรือบริษัทใหญ่ ๆ ซึ่งมีผลทำให้สหภาพแรงงานที่มีผู้นำที่ระดับการศึกษาสูงมีจำนวนน้อยไปด้วย

๕. ประสมการณ์การเข้ารับการอบรมหลักสูตรทางการ เมืองการปกครอง

เฉพาะการศึกษาตามระดับวุฒิการศึกษาระดับต่าง ๆ อาจไม่มีผลมากนักต่อทัศนคติทางการเมืองการปกครอง เพื่อให้การศึกษาสมบูรณ์ยิ่งขึ้นจึงสำรวจถึงพื้นฐานของประสมการณ์เกี่ยวกับการอบรมทางการ เมืองการปกครอง ซึ่งจากการสำรวจพบว่า ผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมากไม่เคยเข้ารับการอบรมในหลักสูตรทางการ เมืองการปกครอง คือ ร้อยละ ๘๖.๘๘ มีผู้เคยรับการอบรมทางการ เมืองการปกครองเพียง ๓๒ คน คือร้อยละ ๑๓.๑๑ เท่านั้น

สำหรับแหล่งที่เข้ารับการอบรมนั้น จวบจนได้ความตารางที่ ๔ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ส่วนมากแล้วเคยเข้าอบรม ตามหลักสูตรของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ซึ่งมีถึงร้อยละ ๘๖.๒๕ ของผู้เคยเข้าอบรม นอกจากนั้นก็เคยเข้ารับการอบรมในสถาบันอุดมศึกษาประปราย

ตารางที่ ๔

แสดง แหล่งเข้ารับการอบรมหลักสูตรทางการ เมือง

แหล่งอบรม	จำนวน	ร้อยละ
กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน(กอ.รมน.)	๑๘	๕๖.๒๕
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๗	๒๑.๘๘
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	๑	๓.๑๓
ไม่แจ้ง	๒	๖.๒๕
รวม	๓๒	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๕

แสดง รายได้ของผู้นำสหภาพแรงงาน

รายได้ (เดือนละ)	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาท	๒๑	๘.๒๑
๑,๕๐๐ - ๒,๐๐๐ บาท	๑๔	๕.๓๘
๒,๐๐๑ - ๒,๕๐๐ บาท	๓๑	๑๒.๓๐
๒,๕๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท	๓๘	๑๔.๕๗
๓,๐๐๑ - ๓,๕๐๐ บาท	๓๑	๑๒.๓๐
๓,๕๐๑ - ๔,๐๐๐ บาท	๒๕	๑๐.๒๕
๔,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท	๔๕	๑๘.๘๘
๕,๐๐๑ - ๖,๐๐๐ บาท	๒๒	๘.๐๒
๖,๐๐๑ ขึ้นไป	๑๗	๖.๕๗
รวม	๒๘๘	๑๐๐.๐๐

คำว่า "รายได้" ในที่นี้ หมายถึงค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าครองชีพ ตลอดจนรายได้อื่น ๆ คิดเฉลี่ยเป็นรายเดือน

จากตารางที่ ๕ จะเห็นได้ว่าระดับรายได้ของผู้นำสหภาพแรงงานกระจายกันไปในแต่ละระดับมีความถี่ใกล้เคียงกัน ซึ่งส่วนมากก็จะมีรายได้อยู่ระหว่าง ๒,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน หรือมีรายได้เฉลี่ย อยู่ระหว่าง ๓,๐๐๑ - ๓,๕๐๐ บาทต่อเดือน ซึ่งจักได้ว่ามีรายได้อ่อนพอสมควร โดยสูงกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ คือวันละ ๕๔ บาท ถึงเท่าตัว ผู้นำที่มีรายได้น้อยมีจำนวนน้อยซึ่งก็เป็นการยืนยันในประเด็นที่ว่าผู้นำมีระดับการศึกษาต่ำ ไร้ฝีมือ (Unskill) ทำงานใช้แรงงานหนักเหนื่อยทั้งวัน และมีรายได้น้อยด้วยนั้น ไม่ค่อยจะมีเวลาหรือกำลังที่จะก้าวเข้ามาเป็นผู้นำสหภาพแรงงานได้ พวกนี้คงต้องกินร่นเพื่อเอาชีวิตรอดไปวัน ๆ ด้วยความหนักเหนื่อย เหนื่อยเกินกว่าที่จะมีเวลามามีส่วนร่วมถึงกล่าว

ตารางที่ ๒

แสดง สถานภาพการสมรสของผู้นำสหภาพแรงงาน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	๘๗	๓๕.๖๖
สมรสแล้วและยังอยู่ด้วยกัน	๑๔๘	๖๐.๖๖
แยกกันอยู่	๔	๑.๖๕
หย่า	๓	๑.๒๓
หม้าย	๒	๐.๘๒
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒ แสดงให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมากสมรสแล้ว และยังอยู่ด้วยกันกับคู่สมรส คือ ร้อยละ ๖๐.๖๖ ส่วนผู้นำสหภาพแรงงานที่ยังเป็นโสด ก็มีจำนวนมากพอสมควร คือ ร้อยละ ๓๕ สำหรับผู้ที่สมรสแล้วแยกกันอยู่ หย่า หรือ หม้ายนั้น มีน้อยมาก การที่ผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมากเป็นผู้ที่สมรสแล้วนั้น เป็นที่คาดได้ว่าผู้นำดังกล่าวเป็นผู้ใหญ่ และมีภาวะรับผิดชอบพอสมควร ดังนั้น การจะก่อวินิจัย ฆ่าอะไรลงไป บุคคลดังกล่าวย่อมจะต้องมีความสุจริตหนักแน่นพอสมควร เพราะตนมีชื่อ ตัวตนเกี่ยวข้องกับคนอื่นยังมีภาวะรับผิดชอบต่อครอบครัวอยู่

๔. การรับนิคมขอมเลี้ยงดูบุตร

ตารางที่ ๗

แสดง การรับนิคมขอมเลี้ยงดูบุตร (ผู้ที่มีครอบครัวแล้ว)

จำนวนบุตรในความรับผิดชอบ	จำนวน	ร้อยละ
โสด และสมรสแล้วไม่มีบุตร	๑๐๐	๔๐.๕๘
บุตร ๑ คน	๔๗	๑๘.๒๒
บุตร ๒ คน	๕๒	๒๑.๓๑
บุตร ๓ คน	๒๑	๘.๒๑
บุตร ๔ คน	๑๔	๕.๖๔
บุตร ๕ คน	๒	๒.๕๖
บุตร เกินกว่า ๕ คน	๘	๑.๒๔
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๗ จะเห็นได้ว่า ผู้นำสหภาพแรงงานที่มีบุตรในความรับผิดชอบส่วนมากแล้วจะมีบุตร ๒ คน คือ ร้อยละ ๒๑.๓๑ รองลงมาคือผู้ที่มีบุตร ๑ คน และ ๓ คน ตามลำดับกับผู้ที่มีบุตรตั้งแต่ ๕ คน ขึ้นไปมีจำนวนน้อยมาก

ตารางที่ ๔

แสดง ลักษณะงานที่ทำหรืองานอาชีพของผู้นำ

ลักษณะงานอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
คนงานใช้แรงงานหนัก	๑๒	๔.๙๒
คนงานใช้แรงงานเบา	๘๒	๑๗.๒๑
งานที่ใช้แรงงานถึงงานฝีมือ	๒๙	๑๑.๘๘
ช่างเทคนิค	๒๙	๑๑.๘๘
งานในสำนักงาน	๕๐	๒๐.๘๘
พนักงานขายและบริการ	๒๙	๑๑.๘๘
หัวหน้างาน	๓๐	๑๒.๓๐
ผู้บริหาร, นักวิชาการ	๒๑	๘.๒๑
ไม่ตอบ	๒	๐.๘๒
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐

จากการสำรวจลักษณะงานอาชีพตามแบบสอบถามแล้ว นำมาจำแนกประเภทออกได้เป็น ๘ ประเภท ดังนี้

๔.๑ คนงานใช้แรงงานหนัก ได้แก่ งานที่ต้องใช้แรงงานมาก และไม่ต้องการศึกษาความรู้ความชำนาญหรือฝีมือแต่อย่างใด เช่น คนงานก่อสร้าง คนงานแบกหามตามโรงงาน ฯลฯ

๔.๒ คนงานใช้แรงงานเบา ได้แก่ ลูกจ้างคนงานตามโรงงานหรือสถานประกอบการต่าง ๆ ที่ไม่ต้องการความรู้ ความชำนาญหรือฝีมือ ใช้แค่แรงงานในการทำงาน แต่ไม่ต้องแบกหามเป็นงานเบา เช่น คนงานโรงงานทอผ้า ฯลฯ

๕.๓ งานกึ่งใช้แรงงานกึ่งงานฝีมือ เป็นลักษณะงานที่ต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญและฝีมือ แต่ขณะเดียวกันก็ต้องใช้แรงงานด้วย เช่น พนักงานขับรถ เป็นต้น

๕.๔ งานช่างเทคนิค เป็นลักษณะงานที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถ หรือฝีมือทางช่างค่อนข้างมากและใช้แรงงานประกอบเพียงเล็กน้อย เช่น ช่างตรวจซ่อมเครื่องจักร ช่างไฟฟ้า ฯลฯ

๕.๕ งานในสำนักงาน เป็นงานที่มุ่งทำงานในสำนักงาน เช่น เสมียน อธิการ งานบัญชี ฯลฯ

๕.๖ พนักงานขายและบริการ ได้แก่ พนักงานขายทั่วไป และพนักงานให้บริการ เช่น พนักงานบริการโรงแรม หรือภัตตาคาร ฯลฯ

๕.๗ หัวหน้างาน ได้แก่ หัวหน้าผู้ควบคุมคนงานที่มีอำนาจควบคุมบังคับบัญชาคนงาน

๕.๘ ผู้บริหาร, นักวิชาการ ได้แก่ ผู้ที่มีตำแหน่งงานเป็นผู้บริหารงาน เช่น หัวหน้ากอง หัวหน้าฝ่าย หรือผู้จัดการแผนก ฯลฯ และนักวิชาการทั่วไป เช่น พนักงานวิจัยตลาด วิศวกร สถาปนิก ฯลฯ

จากที่กล่าวแนกลักษณะงานออกเป็น ๘ ประเภท ดังกล่าว ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานอาชีพของผู้นำสหภาพแรงงานตามตารางที่ ๔ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพแรงงานมีลักษณะงานอาชีพ กระจายไปตามลักษณะงานอาชีพต่าง ๆ ค่อนข้างจะใกล้เคียงกันเป็นงานในสำนักงานมากที่สุด คือ ร้อยละ ๒๐.๔๕ รองลงมาเป็นคนงานใช้แรงงานเบา ร้อยละ ๑๗.๒๑ ส่วนงานกึ่งใช้แรงงานกึ่งงานฝีมือ งานช่างเทคนิค พนักงานขายและบริการ และหัวหน้างานนั้นมีจำนวนเท่า ๆ กัน คือ ร้อยละ ๑๑ - ๑๒ สำหรับคนงานใช้แรงงานหนักผู้บริหารและนักวิชาการนั้นมีน้อย ซึ่งก็เป็นการชี้ชัดลงไปอีกว่า ผู้เข้ามามีบทบาทเป็นผู้นำสหภาพแรงงานไคนั้นมักจะเป็นลูกจ้างคนงานในระดัปล่างที่พอมีความรู้ ระวังรายได้และลักษณะงานที่เอื้ออำนวยพอสมควร

๑๐ ประเภทของวิสาหกิจ

จากผู้นำสหภาพแรงงานที่ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น ๒๔๔ คน เป็นผู้นำสหภาพแรงงานในกิจการของรัฐวิสาหกิจ ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๓๐ ผู้นำในวิสาหกิจ

เอกชน ๑๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๐๖ และไม่แจ้งอีก ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๒๙

๑๑. ประเภทการดำเนินงานของสถานประกอบการที่ผู้นำสหภาพ
แรงงานทำงานอยู่ หรือที่สหภาพฯ ตั้งอยู่

ตารางที่ ๕

แสดง ประเภทการดำเนินงานของสถานประกอบการที่ผู้นำสหภาพแรงงาน
ทำงานอยู่ หรือที่สหภาพฯ ตั้งอยู่

ประเภทกิจการ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรรม การค้าสัตว์ ป่าไม้ ประมง	๔	๓.๒๙
ผลิตอาหาร เครื่องดื่ม และยาสูบ	๑๘	๑๖.๓๘
การผลิตสิ่งทอ สิ่งจักเย็บเครื่องแต่งกาย หนังสือพิมพ์ และผลิตภัณฑ์จากหนังสือพิมพ์	๑๙	๑๗.๗๙
ผลิตไม้ และผลิตภัณฑ์ไม้ เครื่องเรือน	๒	๒.๐๖
ผลิตกระดาษ และผลิตภัณฑ์กระดาษ การพิมพ์โฆษณา	๒	๒.๐๖
ผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ	๕	๓.๒๙
ไฟฟ้า ก๊าซ ประปา และพลังงาน	๑๒	๑๑.๑๒
ขนส่ง สถานีเก็บสินค้า กอนาคมน	๕๔	๕๐.๑๓
บริการสังคม ชุมชน การเงิน ประกันภัย	๑๕	๑๓.๖๕
ผลิตเคมีภัณฑ์ น้ำมันปิโตรเลียม ถ่านหิน ยาง และพลาสติก	๒๔	๒๒.๒๒
ผลิตโลหะ เครื่องจักร อุปกรณ์	๘๒	๗๖.๒๑
ภัตตาคารและโรงแรม	๒๗	๒๕.๐๗
การก่อสร้าง	๓	๒.๘๓
รวม	๒๘๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๕ แสดงให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพแรงงานที่อบรมแบบสอบถาม เป็นผู้นำสหภาพแรงงานในกิจการขนส่งมากที่สุด คือ ร้อยละ ๒๒.๑๓ รองลงมาได้แก่ ผู้นำสหภาพแรงงานในกิจการผลิตโลหะ เครื่องจักรอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๒๑ นอกจากนี้ ก็กระจายกันไปอย่างละเอียดละน้อย

๑๒. จำนวนลูกจ้างในสถานประกอบการที่ผู้นำเป็นลูกจ้าง

ตารางที่ ๑๐

แสดง จำนวนลูกจ้างทั้งหมดในสถานประกอบการ

จำนวนลูกจ้างทั้งหมด	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน ๑๐๐ คน	๘	๒.๒๘
๑๐๑ - ๓๐๐ คน	๘๑	๑๒.๘๐
๓๐๑ - ๕๐๐ คน	๘๒	๑๒.๘๕
๕๐๑ - ๗๐๐ คน	๒๕	๓.๘๕
๗๐๑ - ๑,๐๐๐ คน	๑๓	๒.๐๓
๑,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ คน	๕๘	๘.๖๗
๓,๐๐๑ ขึ้นไป	๕๕	๘.๑๓
รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๐ แสดงให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพแรงงานเป็นลูกจ้างในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างจำนวนค่อนข้างมาก กล่าวคือ เกือบร้อยละ ๕๐ ที่เป็นผู้นำสหภาพแรงงานในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างเกินกว่า ๑,๐๐๐ คน ร้อยละ ๒๐ เศษ เป็นผู้นำสหภาพแรงงานในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างเกินกว่า ๕๐๐ คน และ ร้อยละ ๘๐ เศษ ที่เป็นผู้นำสหภาพแรงงานในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างเกิน ๓๐๐ คน ดังนั้น หากสภาพแวดล้อมอำนวยสภาพแรงงานที่ผู้นำเหล่านี้สังกัดอยู่จะมีโอกาสเป็นสหภาพแรงงานที่ใหญ่โตและ เป็นปึกแผ่นได้

๑๓. จำนวนสมาชิกสหภาพแรงงาน

ตารางที่ ๑๑

แสดง จำนวนสมาชิกสหภาพแรงงาน

จำนวนสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน ๕๐ คน	๕	๒.๐๕
๕๐ - ๑๐๐ คน	๒๔	๘.๘๘
๑๐๑ - ๓๐๐ คน	๗๘	๓๑.๘๗
๓๐๑ - ๕๐๐ คน	๓๗	๑๓.๑๑
๕๐๑ - ๗๐๐ คน	๘	๓.๒๙
๗๐๑ - ๑,๐๐๐ คน	๒๒	๘.๐๒
๑,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ คน	๘๖	๓๒.๘๘
๓,๐๐๑ ขึ้นไป	๒๘	๑๑.๘๘
รวม	๒๘๘	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๑ จะเห็นได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้นำในสหภาพแรงงานที่มีสมาชิก ไม่เกิน ๓๐๐ คน และเกินกว่า ๓๐๐ คน นั้น มีจำนวนใกล้เคียงกัน แต่เป็นผู้นำในสหภาพแรงงานที่มีสมาชิกเกินกว่า ๓๐๐ คน มีจำนวนมากกว่า และเกือบร้อยละ ๕๐ เป็นผู้นำในสหภาพแรงงานที่มีสมาชิกเกินกว่า ๕๐๐ คน ซึ่งจัดได้ว่าเป็นสหภาพแรงงานที่ค่อนข้างใหญ่ ดังนั้น หากกลุ่มผู้นำดังกล่าวจะมีบทบาทเคลื่อนไหวทางการ เมืองก็มีโอกาสที่จะมีผู้นำให้การสนับสนุน และมีอิทธิพลไม่ใช่น้อย

ส่วนที่ ๒ ทัศนคติทางการเมืองของผู้นำสหภาพแรงงาน

ทัศนคติทางการเมืองของผู้นำสหภาพแรงงาน จะได้อะไรจากหมวดที่ ๒ ของแบบสอบถาม ซึ่งเป็นการแจกลักษณะของประชาธิปไตยและอำนาจนิยม ออกมาเป็นรายชื่อ ให้ผู้นำสหภาพแรงงานแสดงทัศนคติ แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาตัวกลางเลขคณิตเพื่อจะทราบระดับทัศนคติทางการเมืองของผู้นำสหภาพแรงงาน ซึ่งจะได้อะไรวิเคราะห์เป็นเรื่อง ๆ ไปดังนี้

การวิเคราะห์ทัศนคติของผู้นำสหภาพแรงงานต่อลักษณะของประชาธิปไตยและอำนาจนิยมนี้ โดยจะแสดงออกมาเป็นตัวเลขจำนวนร้อยละของผู้ที่เห็นดีเห็นงามและความไม่นิยมชมชอบในแต่ละเรื่องนอกจากนั้นยังได้หาค่าตัวกลางเลขคณิตของทัศนคติเฉลี่ยรวมของทุกคนในเรื่องนั้น ๆ ตามสูตรตัวกลางเลขคณิต $\bar{x} = \frac{fx}{N}$ ดังที่กล่าวรายละเอียดไว้แล้วในบทที่ ๑ เรื่อง ขั้นตอนและวิธีการวิจัย

ส่วนการให้คะแนนของแต่ละคนที่ให้ทัศนคติต่อแต่ละเรื่องนั้นก็เป็นการไปตามข้อกำหนดที่กล่าวไว้แล้ว ในบทที่ ๑ เรื่อง ขั้นตอนและวิธีการวิจัยเช่นกัน

๑. ทัศนคติ ต่อประชาธิปไตย

๑.๑ ทัศนคติของผู้นำสหภาพแรงงานต่อประชาธิปไตยหรืออุดมการณ์ของประชาธิปไตย

๑.๑.๑ ทัศนคติต่อความเชื่อในความสามารถความมีเหตุผลของมนุษย์

แสดง ความเชื่อในความสามารถความมีเหตุผลของมนุษย์

คำถามข้อ ๑ คนเรารู้จักคิด รู้จักแสวงหาสิ่งที่ดีกว่า มีเหตุผล

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๒๙	๕๒.๘๗	
เห็นด้วย	๙๓	๓๘.๑๑	
ไม่มีความเห็น	๑๙	๗.๗๘	
ไม่เห็นด้วย	๒	๐.๘๒	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑	๐.๔๑	
รวม	๒๕๔	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๔.๔๒$

จากตารางที่ ๑๒ จะเห็นได้ว่า ผู้นำสหภาพแรงงานมีทัศนคติที่ดี หรือ มีความนิยมชมชอบแนวความคิดหรือปรัชญา ที่มองว่ามนุษย์โดยธรรมชาตินั้น เป็นสัตว์ ประเสริฐที่มีความคิดมีเหตุผลสามารถไขความคิดใช้เหตุผลในการวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ กล่าวคือ ร้อยละ ๕๒.๘๗ เห็นด้วยอย่างยิ่งและ ร้อยละ ๓๘.๑๑ เห็นด้วยซึ่งเมื่อ รวม ๒ กลุ่ม แล้วจะเห็นได้ว่าผู้นิยมชมชอบเกี่ยวกับแนวความคิดดังกล่าวถึงร้อยละ ๙๐.๙๘ หรือหากจะดูตัวกลางเลขคณิตของข้อนี้ จะเห็นได้ว่าจัดอยู่ในระดับที่สูง คือ ๔.๔๒ ซึ่งเมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ ที่ใช้วัดทัศนคติแล้ว ก็ จะเห็นได้ว่าจัดอยู่ในระดับ สูงสุด คือ อยู่ในช่วงตัวกลางเลขคณิต ระหว่าง ๔.๒๑ - ๕.๐๐ ซึ่งถือว่า มีทัศนคติ เป็นประชาธิปไตยอย่างมาก

๑.๑.๒ ทัศนคติต่อความเท่าเทียมกันของมนุษย์

ตารางที่ ๑๓

แสดง ความเชื่อในความเท่าเทียมกันของมนุษย์

คำถามข้อ ๓ อัจฉริยะหรือคนปัญญาอ่อนนั้นมีจริง แต่เป็นเพียงส่วนน้อย คนธรรมดา
ทั่วไป ไม่มีใครโง่หรือฉลาดกว่าใครเท่าใดนัก

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๔๕	๑๘.๘๘	
เห็นด้วย	๑๓๘	๕๕.๘๒	
ไม่มีความเห็น	๓๘	๑๕.๕๗	
ไม่เห็นด้วย	๒๒	๑๐.๖๖	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑	๐.๔๑	
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	Σ = ๓.๘๐

จากตารางที่ ๑๓ แสดงให้เห็นว่า ผู้เข้าสหภาพแรงงานส่วนมากเห็นว่า มนุษย์ทั่วไปมีความเท่าเทียมกันโดยธรรมชาติ ตามแนวความคิดหรือทฤษฎีประชาธิปไตยที่ดีว่ามนุษย์โดยธรรมชาติมีความเท่าเทียมกัน จึงสนับสนุนให้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีความเสมอภาค และยึดถือเอาเป็นหลักการสำคัญอย่างยิ่งของประชาธิปไตย

จากตารางจะเห็นว่า ผู้ที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งมีถึงร้อยละ ๗๓.๗๒ และตัวกลางเลขคณิต ๓.๘๐ ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่ดีกว่ามีทัศนคติเป็นประชาธิปไตย ตามเกณฑ์การวัดทัศนคติ แต่ขณะเดียวกันก็มีผู้ไม่เห็นด้วยถึง

ร้อยละ ๑๐.๖๖ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีผู้ไม่เชื่อในความเท่าเทียมกันของมนุษย์นั้นก็มีอยู่จำนวนพอสมควร สำหรับผู้ที่ยังสับสนและไม่มีความเห็นในเรื่องนี้ มีถึงร้อยละ ๑๕.๕๗ ก็นับเป็นจำนวนไม่น้อยเช่นกัน ซึ่งกลุ่มนี้มีโอกาสจะเบี่ยงเบนไปในทางใดก็ได้ หากมีโอกาสดำเนินการเข้าใจ

๑.๑.๓ ทัศนคติต่อแนวความคิดเกี่ยวกับเสรีภาพ

ตารางที่ ๑๔

แสดง ทัศนคติต่อเสรีภาพ

คำถามข้อ ๕ การเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความสามารถแสดงความคิดความเห็นอย่างเสรีจะทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงาม

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๒๗	๕๒.๐๕	
เห็นด้วย	๗๔	๓๐.๓๓	
ไม่มีความเห็น	๑๐	๔.๑๐	
ไม่เห็นด้วย	๓๒	๑๓.๑๑	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑	๐.๔๑	
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	Σ = ๔.๒๐

จากตารางที่ ๑๔ เป็นการแสดงทัศนคติของผู้นำสหภาพแรงงานต่อแนวความคิดเรื่องเสรีภาพ ซึ่งทฤษฎีประชาธิปไตย ถือว่าเสรีภาพเป็นสิ่งที่จำเป็น คุณค่าของความเป็นมนุษย์นั้นก็คือ จะต้องมีความเสรีภาพ สังคมจะเจริญก้าวหน้าสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามได้จะต้องเปิดให้ประชาชนมีเสรีภาพในการแสดงออกซึ่งความคิดความเห็นต่าง ๆ จากตารางจะเห็นว่าผู้นำสหภาพแรงงานมีทัศนคติที่คิดต่อเสรีภาพ กล่าวคือ มีผู้

เห็นด้วยกับค่าวมถึง ร้อยละ ๓๐.๓๓ เห็นด้วยอย่างยิ่งถึง ร้อยละ ๕๒.๐๕ และมี
ตัวกลางเลขคณิต ถึง ๔.๒๐ ซึ่งจัดอยู่ระดับที่ถือว่ามีทัศนคติเป็นประชาธิปไตย

๑.๑.๔ ทัศนคติต่อผู้ที่เป็นเจ้าของอำนาจรัฐ

ตารางที่ ๑๕

แสดง ทัศนคติต่อผู้ที่เป็นเจ้าของอำนาจรัฐ

คำถามข้อ ๗ ประเทศชาติมีใครของคนหนึ่ง แต่ทุกคนเป็นเจ้าของ ใครจะว่า
การคนเกี่ยวเสียทั้งหมดยอมไม่ก็แน่ ทุกคนควรร่วมคิดร่วมสร้าง

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๒๘	๕๒.๘๒	
เห็นด้วย	๘๔	๓๔.๘๓	
ไม่มีความเห็น	๒๕	๑๐.๒๕	
ไม่เห็นด้วย	๕	๒.๐๕	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๒	๐.๘๒	
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	X = ๔.๓๒

จากตารางที่ ๑๕ เป็นการแสดงทัศนคติต่อแนวความคิดแบบประชาธิปไตย
ที่ถือว่ามนุษย์มีความสามารถ มีความสำคัญเท่าเทียมกัน ดังนั้น อำนาจของรัฐจึงเป็น
ของสมาชิกทั่วไป ซึ่งตามตารางนี้ ก็แสดงให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพแรงงาน ร้อยละ
๓๔.๘๓ เห็นด้วยว่าอำนาจรัฐเป็นของประชาชนและร้อยละ ๕๒.๘๒ ที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
และเมื่อพิจารณาถึงตัวกลางเลขคณิตที่สูงถึง ๔.๓๒ นั้น จึงเป็นการแสดงให้เห็นว่า
ในเรื่องนี้ผู้นำสหภาพแรงงานมีทัศนคติที่เป็นประชาธิปไตยอย่างมาก

แสดงทัศนคติต่อลัทธิอนุกรมการของชาตินิยมไทย

ลำดับที่	รายการแสดงทัศนคติ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่มีความเห็น		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		กึ่งกลาง เลขคณิต
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
๑	ผมเรารู้จักคิด รู้จักแสวงหาสิ่งที่ดีกว่ามีเหตุผล	๑๒๙	๕๒.๘๗	๙๓	๓๘.๑๑	๑๙	๗.๗๙	๒	๐.๘๒	๑	๐.๔๑	๘.๕๒
๒	อัจฉริยะและคนปัญญาอ่อนนั้นมีจริง แต่เป็นเพียง ส่วนน้อย คนธรรมดาทั่วไป ไม่มีใครงี่หรือฉลาด กว่าใครเท่าไรนัก	๘๕	๑๘.๘๘	๑๓๘	๕๘.๙๒	๓๘	๑๕.๕๗	๒๒	๑๐.๖๖	๑	๐.๔๑	๓.๘๐
๓	การเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความสามารถ แสดงความคิดความเห็นอย่างเสรี จะทำให้ เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงาม	๑๒๗	๕๒.๐๕	๗๘	๓๐.๓๓	๑๐	๔.๑๐	๓๒	๑๓.๑๑	๑	๐.๔๑	๘.๒๘
๔	ประเทศชาติมีโชของคนใดคนหนึ่ง แต่ทุกคน เป็นเจ้าของ ใครจะว่าการคนเลวเสียทั้งหมด ยอมไม่คืน ทุกคนควรร่วมมือร่วมสร้าง	๑๒๘	๕๒.๘๖	๘๘	๓๘.๘๓	๒๕	๑๐.๒๕	๕	๒.๐๕	๒	๐.๘๒	๘.๓๖
กึ่งกลาง เลขคณิต		๑๐๗.๒๕	๔๓.๙๒	๘๖.๒๕	๓๘.๘๕	๒๓	๙.๘๓	๑๖.๒๕	๖.๖๖	๑	๐.๔๑	๘.๒๑

เมื่อนำเอาทัศนคติของผู้นำสหภาพแรงงานต่อปรัชญาแนวความคิดหรือ
 วัตถุประสงค์ของการประชาธิปไตยในแต่ละด้านมาพิจารณารวมกัน ตามตารางที่ ๑๒
 แล้ว จะเห็นได้ว่าผู้นำสหภาพแรงงานถึง ร้อยละ ๔๓.๕๒ ที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 ร้อยละ ๓๕.๔๕ ที่เห็นด้วยบ้างหากรวมทั้ง ๒ กลุ่มแล้วก็จะเห็น ร้อยละ ๘๓.๙๗ ส่วน
 ผู้นำสหภาพแรงงานไม่เห็นก็เห็นงามกับแนวความคิดดังกล่าว มีเพียงร้อยละ ๗.๑๗
 เท่านั้น และเมื่อพิจารณาจากกลางเลขคณิตของทั้งหมด ก็คือ ๔.๒๑ แล้ว ก็จะได้เห็นว่า
 ผู้นำสหภาพแรงงานเห็นดีเห็นงามอย่างยิ่งกับปรัชญาแนวความคิด หรือวัตถุประสงค์การ
 ของประชาธิปไตย ซึ่งน่าจะเป็นนิมิตหมายอันดี

เกี่ยวกับทัศนคติของผู้นำสหภาพแรงงานในเรื่องนี้ จากการสัมภาษณ์
 ผู้นำสภาองค์การลูกจ้างทั้ง ๓ แห่ง ได้ให้ความเห็นในทำนองเดียวกันว่า แท้จริง
 แล้ว ผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมากไม่ได้มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องแนว
 ความคิด ปรัชญาเหล่านี้แต่อย่างใด หากแต่ว่าเป็นความเคยชินเป็นความรู้สึกที่สั่ง
 สมมานาน เช่น ความรู้สึกที่ว่า คนเท่าเทียมกันตามพุทธศาสนาที่ไม่มีการแบ่งชั้น
 วรรณะ ให้ความสำคัญกับมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน ประกอบกับคนไทยมีอุดมคติเสรี
 เสรีอยู่แล้วจึงค่อนข้างจะนิยมในเสรีภาพ ส่วนการให้ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจ
 ขององค์การรัฐนั้น ก็เนื่องจากการเข้าร่วมในกระบวนการของสหภาพแรงงาน
 ซึ่งเป็นองค์การที่ดีถือว่าเป็นของสมาชิกทั้งหมด เป็นรูปแบบของประชาธิปไตยแล้ว
 กังนั้น ผลการวิจัยจึงออกมาในลักษณะที่ผู้นำสหภาพแรงงานมีทัศนคติที่ดีต่อแนวความคิด
 ปรัชญาอุดมการของประชาธิปไตย

๑.๒ ทัศนคติของผู้นำสหภาพแรงงานต่อระบบการปกครองแบบ
ประชาธิปไตย

จากการจำแนกลักษณะการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย
 ออกเป็นรายข้อแล้ว ตั้งคำถามให้ผู้นำสหภาพแรงงานแสดงทัศนคติ ซึ่งได้ผลจากการ
 สสำรวจ ดังนี้

๑.๒.๑ ความเชื่อมั่นในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย
แก้ปัญหาของชาติได้

ตารางที่ ๑๗

แสดง ความเชื่อมั่นในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย

คำถามข้อ ๔ หากประชาชนมีสิทธิมีเสียง มีตัวแทนของตนเข้าไปมีอำนาจทางการเมืองอย่างแท้จริงแล้ว นายทุนจะกักตุนสินค้า กกราคาซื้อโองราคาขาย ก็ยอมทำไคยยากหรือแม้แต่ปัญหาอื่น ๆ ของประเทศชาติก็จะคลี่คลายไปได้

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นคว้ายอย่างยิ่ง	๑๐๕	๔๓.๐๓	
เห็นคว้าย	๗๒	๓๑.๑๕	
ไม่มีความเห็น	๑๖	๖.๕๖	
ไม่เห็นคว้าย	๔๔	๑๘.๐๓	
ไม่เห็นคว้ายอย่างยิ่ง	๓	๑.๒๓	
รวม	๒๔๐	๑๐๐.๐๐	X̄ = ๓.๘๗

จากตารางที่ ๑๗ จะเห็นได้ว่า ผู้นำสหภาพแรงงานมีความเชื่อมั่นว่า หากเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองตามรูปแบบประชาธิปไตยอย่างแท้จริงแล้ว ก็จะสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ของประเทศชาติได้ กล่าวคือ มีผู้เห็นคว้ายอย่างยิ่งถึง ร้อยละ ๔๓.๐๓ เห็นคว้ายถึง ๓๑.๑๕ ซึ่งรวมทั้ง ๒ กลุ่มแล้ว มีจำนวนถึง ร้อยละ ๗๔.๑๘ แสดงให้เห็นว่าผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมากเชื่อมั่นในวิธีการของประชาธิปไตย แต่ขณะเดียวกันก็มีผู้ประกาศไม่เชื่อว่าวิธีการของประชาธิปไตยสามารถแก้ปัญหาได้ถึงร้อยละ ๑๘.๐๓ ซึ่งก็เป็นจำนวนที่ไม่น้อยเลย แม้ว่าตัวกลางเลขคณิตจะเป็น ๓.๘๗ ซึ่งตามเกณฑ์ ถือว่าโน้มเอียงมาทางประชาธิปไตย

ข้อนี้จากการสัมภาษณ์ผู้นำสภาองค์การลูกจ้างได้ให้ข้อคิดว่า การที่มี
ผู้ไม่เชื่อมั่นในประเทศไทยถึงร้อยละ ๑๔.๐๓ นั้น อาจจะไม่ใช่ว่าไม่เชื่อมั่น
ประชาธิปไตยโดยตรง หากแต่เป็นลักษณะที่ไม่เชื่อว่าประชาธิปไตยที่แท้จริงจะ
เกิดขึ้นได้ในประเทศไทย

๑.๒.๒ ทัศนคติต่อที่มาของผู้นำปกครองตามแบบประชาธิปไตย

ตารางที่ ๑๘

แสดง ทัศนคติต่อที่มาของผู้นำปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

คำถามข้อ ๑๑ การเปิดโอกาสให้คนทั่วไปได้เลือกตั้งเป็นคราว ๆ ไปนั้น ทำให้
เราได้ตรวจสอบว่าคนที่เราเลือกไปตรวจก่อนก็หรือไม่ก็อย่างไร
หากเราไม่พอใจก็เปลี่ยนไปเลือกคนใหม่

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๕๐	๒๐.๘๔	
เห็นด้วย	๑๕๒	๒๒.๓๐	
ไม่มีความเห็น	๑๖	๖.๕๖	
ไม่เห็นด้วย	๒๕	๑๐.๒๕	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑	๐.๔๑	
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๓.๕๒$

จากตารางที่ ๑๘ เห็นได้ว่าผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมากนิยมชมชอบ
วิธีการในการสรรหาผู้นำปกครองตามแบบประชาธิปไตย ที่ให้มีการเลือกตั้งเป็นวาระ
ก็มิได้ผู้เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งรวมกันถึง ร้อยละ ๔๓.๑๔ จักอยู่ในระดับที่สูง
มากและตัวกลางเลขคณิตถึง ๓.๕๒ ก็คือได้ว่ามีความโน้มเอียงมาทางประชาธิปไตยสูง
พอสมควร ส่วนผู้ไม่นิยมวิธีการสรรหาผู้นำปกครองตามแบบประชาธิปไตยมีถึงร้อยละ
๑๐ เกษ ๆ ซึ่งก็ไม่มากนัก

๑.๒.๓ ทัศนคติต่อการแบ่งอำนาจทางการเมืองตามแบบ
ประชาธิปไตย

ตารางที่ ๑๔

แสดง ทัศนคติต่อการแบ่งอำนาจทางการเมืองไว้กับสถาบันการเมืองต่าง ๆ ตาม
ระบอบประชาธิปไตย

คำถามข้อ ๑๓ การกำหนดให้นายกรัฐมนตรียุบสภาได้ และให้สภาลงมติไม่ไว้วาง
ใจรัฐบาลได้นั้น เป็นสิ่งที่ดีเพราะไม่มีใครมีอำนาจสูงสุด การปล่อยให้
ให้ใครมีอำนาจสูงสุดผู้เดียว เขาอาจใช้อำนาจแสวงหาประโยชน์
ในทางมิชอบได้

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๗๔	๓๐.๓๓	
เห็นด้วย	๑๑๕	๔๗.๑๓	
ไม่มีความเห็น	๒๑	๘.๒๑	
ไม่เห็นด้วย	๓๑	๑๒.๗๐	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๓	๑.๒๓	
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๓.๘๓$

จากตารางที่ ๑๔ จะเห็นได้ว่าผู้นำสหภาพแรงงาน ร้อยละ ๔๗.๑๓
และร้อยละ ๓๐.๓๓ ที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับการแบ่งอำนาจทางการเมือง
ไปไว้ตามสถาบันต่าง ๆ เพื่อให้มีการถ่วงดุลย์ระหว่างกันและไม่ให้สถาบันใด
สถาบันหนึ่งมีอำนาจเด็ดขาด ส่วนตัวกลางเลขคดีถึง ๓.๘๓ นั้น ก็ถือได้ว่ามีความ
ใหม่เอี่ยม หรือมีทัศนคติที่ดีต่อประชาธิปไตย

๑.๒.๘ ทัศนคติต่อการระบอบการนิธิบัญญัติตามแบบประชาธิปไตย

ตารางที่ ๒๐

แสดง ทัศนคติต่อการตรากฎหมายตามระบอบประชาธิปไตย

คำถามข้อ ๑๕ การออกกฎหมายมาบังคับนั้น หากไม่ผ่านการตรวจสอบหรือการให้ความยินยอมจากประชาชนหรือตัวแทนแล้ว ก็ไม่น่าไว้วางใจเพราะอาจไม่เป็นธรรมได้

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๔๕	๓๘.๑๑	
เห็นด้วย	๑๑๕	๕๗.๑๓	
ไม่มีความเห็น	๔	๓.๒๙	
ไม่เห็นด้วย	๑๘	๗.๓๘	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๔	๓.๒๙	
รวม	๒๘๘	๑๐๐.๐๐	X̄ = ๘.๐๘

จากตารางที่ ๒๐ เห็นได้ว่า ผู้นำสหภาพแรงงานถึงร้อยละ ๘๕.๒๔ ที่เห็นว่ากระบวนการนิธิบัญญัติหรือการตรากฎหมายตามแบบประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่ถึงงามและจำเป็นซึ่งมีค่ากลางเลขคณิตถึง ๘.๐๘ ก็ยิ่งแสดงให้เห็นว่ามีทัศนคติที่ดีต่อการระบอบการนิธิบัญญัติตามแบบประชาธิปไตย

๑.๒.๕ ทัศนคติต่อการจำกัดขอบเขตอำนาจของประชาธิปไตย

ตารางที่ ๒๑

แสดง ทัศนคติต่อขอบเขตอำนาจรัฐในระบบประชาธิปไตย

คำถามข้อ ๑๗ การที่รัฐบาลจะกำหนดครอบครัวหนึ่งมีบุตรได้ไม่เกิน ๓ คนนั้น เป็น การจำกัดเกินไป ใครเขามีปัญหาเลี้ยงเขาอยากมีกี่คนเป็นเรื่อง ของเขา ควรให้เขาพิจารณาเอง

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นควยอย่างยิง	๑๓	๕.๓๓	
เห็นควย	๔๘	๔๐.๑๖	
ไม่มีความเห็น	๓๔	๑๓.๕๓	
ไม่เห็นควย	๗๔	๓๒.๓๘	
ไม่เห็นควยอย่างยิง	๒๐	๘.๒๐	
รวม	๒๔๙	๑๐๐.๐๐	Σ = ๓.๐๒

จากตารางที่ ๒๑ จะเห็นได้ว่าผู้นำสหภาพแรงงานที่มีทัศนคติที่คัดค้าน การจำกัดอำนาจของรัฐแม้จะมีจำนวนมากกว่าฝ่ายที่มีทัศนคติที่ไม่ดี แต่ก็ไม่ถึง ร้อยละ ๕๐ กล่าวคือ ฝ่ายที่มีทัศนคติที่ดีมีเพียง ๔๕.๔๕ เท่านั้น ขณะที่ฝ่ายที่ ไม่เห็นควยมีถึงร้อยละ ๔๐.๕๘ ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีจำนวนที่ใกล้เคียงกันมาก และตัวกลางเลขคณิตเพียง ๓.๐๒ แสดงให้เห็นว่าอยู่ในระดับกลางคือ ถึง ประชาธิปไตย และถึงอำนาจนิยม

๑.๒.๒ ทัศนคติต่อการมีกรรมสิทธิ์และสิทธิส่วนบุคคลตารางที่ ๒๒

แสดง ทัศนคติต่อการมีกรรมสิทธิ์และสิทธิส่วนบุคคล

คำถามข้อ ๑๘ การทำงานหรือประกอบอาชีพ นับเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของชีวิต การบังคับให้คนทำงาน ในสิ่งที่เขาไม่ชอบจะไม่บังเกิดผลก็เลย ควรเปิดโอกาสให้คนเลือกประกอบอาชีพได้ตามที่เขาพึงพอใจ

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๓๘	๓๑.๕๗	
เห็นด้วย	๑๒๒	๕๐.๐๐	
ไม่มีความเห็น	๑๘	๗.๓๘	
ไม่เห็นด้วย	๒๓	๙.๔๓	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๓	๑.๒๓	
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๔.๐๒$

จากตารางที่ ๒๒ แสดงให้เห็นว่าผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมากเห็นว่า สิทธิส่วนบุคคลเป็นสิ่งจำเป็น กล่าวคือมีถึงร้อยละ ๘๑.๕๗ และตัวกลางเลขคณิตถึง ๔.๐๒ ก็แสดงให้เห็นว่ามีทัศนคติในแง่ดีอย่างมากทางที่ก่อประชาธิปไตย

๑.๒.๗ ทัศนคติต่อหลักเกณฑ์การตัดสินปัญหาแบบประชาธิปไตย

ตารางที่ ๒๓

แสดง ทัศนคติต่อหลักเกณฑ์การตัดสินใจในปัญหาส่วนรวมของระบอบประชาธิปไตย
ที่ยึดถือเสียงข้างมาก แต่ก็คำนึงสิทธิของฝ่ายข้างน้อย

คำถามข้อ ๒๑ หลังจากยื่นข้อเรียกร้องก่อนนายจ้างตามขั้นตอนของกฎหมายแล้ว
หากไม่สามารถตกลงกันได้ สหภาพแรงงานควรประชุมสมาชิก
ทั่วไปเพื่อปรึกษาหารือว่าจะนัดหยุดงานหรือไม่ หากเสียงส่วนมาก
มีมติให้หยุดงาน สหภาพฯ ก็ดำเนินการหยุดงาน แต่ก็จะไม่ชักชวน
ส่วนน้อยที่ประสงค์จะทำงาน

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นควายอย่างยิง	๓๓	๑๓.๕๒	
เห็นควาย	๑๑๑	๔๕.๔๘	
ไม่มีความเห็น	๒๐	๘.๒๐	
ไม่เห็นควาย	๕๔	๒๒.๑๓	
ไม่เห็นควายอย่างยิง	๒๒	๑๐.๖๖	
รวม	๒๔๐	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๓.๒๘$

จากตารางที่ ๒๓ แสดงให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมาก คือ
ร้อยละ ๕๕.๐๑ ที่มีทัศนคติที่ถือการตัดสินปัญหาโดยระบบถือเสียงข้างมากและรักษา
สิทธิของฝ่ายข้างน้อย ตัวกลางเลขคณิต ๓.๒๘ ซึ่งให้ให้เห็นว่ามีแนวโน้มที่ถือประชาธิปไตย

ส่วนผู้ไม่เห็นด้วยมีถึง ร้อยละ ๓๒.๗๕ นั้น นับเป็นจำนวนมากพอสมควร แต่จากการสัมภาษณ์ผู้นำสภาองค์การลูกจ้าง ก็ขอถือว่าฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยนั้นเชื่อว่า มิใช่ไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจหาควยเสี่ยงข้างมาก เพียงแต่ยังสับสนในส่วนที่ เกี่ยวกับการรักษาสีทมิของฝ่ายข้างน้อย ส่วนมากเห็นว่ามติดอกมาอย่างไรแล้วจะ ต้องมีผลอย่างใดก็ตาม ฝ่ายข้างน้อยต้องปฏิบัติตามมติที่นั่นด้วย

๑.๒.๔ ทัศนคติต่อหลักประกันความเสมอภาค

ตารางที่ ๒๔

แสดง ทัศนคติต่อการให้หลักประกันความเสมอภาค

คำถามข้อ ๒๓ การจัดการให้ทุกคนมีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกผู้แทนได้ ๑ เสียง ทำเป็นกฎหมายข้อเดียวกันทุกคนจะถูกลงโทษเหมือนกัน เกิดเกิดมา ทุกคนมีโอกาสศึกษาเล่าเรียนพอ ๆ กันนั้น เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องพยายามให้เป็นจริง

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๕๓	๒๑.๗๒	
เห็นด้วย	๑๘๘	๒๐.๖๖	
ไม่มีความเห็น	๒๔	๘.๘๘	
ไม่เห็นด้วย	๑๓	๕.๓๓	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๖	๒.๕๖	
รวม	๒๘๔	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๓.๘๘$

จากตารางที่ ๒๔ เห็นได้ชัดเจนว่า ผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมากปรารถนา จะให้ความเสมอภาคเกิดขึ้นอย่างแท้จริงในสังคม กล่าวคือ ร้อยละ ๘๒.๓๘ ที่เห็นก็ เห็นงามกับการไม่มีความเสมอภาคกันในด้านต่าง ๆ และที่กลาง เลขคณิต ๓.๘๘ ก็เป็นแนวโน้มที่ต่อประชาธิปไตย

๑.๒.๕ ทัศนคติต่อคุณภาพเกณฑ์ว่าจะต้องมีพรรคการเมือง
มากกว่า ๑ พรรค

ตารางที่ ๒๕

แสดง ทัศนคติต่อระบบพรรคการเมืองที่ควรมีมากกว่า ๑ พรรค

คำถามข้อ ๒๕ การเลือกผู้แทน ควรจะมีคนให้เราเลือกมากกว่าจำนวนที่ต้องการ ถ้าเป็นระบบพรรคการเมืองก็ควรมีพรรคการเมืองให้เราเลือกมากกว่า ๑ พรรค

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นควยอย่างยิ่ง	๕๘	๒๓.๗๗	
เห็นควย	๑๕๓	๒๒.๗๐	
ไม่มีความเห็น	๒๑	๘.๖๑	
ไม่เห็นควย	๑๑	๔.๕๑	
ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๑	๐.๔๑	
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๔.๐๕$

จากตารางที่ ๒๕ แสดงให้เห็นว่าผู้นำสหภาพแรงงานถึงร้อยละ ๒๓.๗๗ ที่มีความเห็นว่าระบบพรรคการเมืองที่จะต้องมีพรรคมากกว่า ๑ พรรค นั้นเป็นสิ่งจำเป็น และตัวกลางเลขคณิต ๔.๐๕ ก็แสดงถึงแนวโน้มของทัศนคติที่ดีต่อประชาธิปไตย

ตารางที่ ๒๒

แสดง ทักษะการระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย

ลำดับที่	รายการแสดงทัศนคติ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่มีความเห็น		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		พิสัยกลาง เลขคณิต
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
๑	หากประชาชนมีสิทธิมีเสียง มีตัวแทนของตนเองเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างแท้จริงแล้ว นายทุนจะกักตุนสินค้านักการค้าซื้อ โกงราคาขายก็ยอมฆ่าโดยยาก หรือแม้แต่ปัญหาอื่น ๆ ของประเทศชาติก็จะคลี่คลายไปได้	๑๐๕	๕๓.๐๓	๗๒	๓๖.๑๕	๑๒	๖.๕๖	๕๕	๑๔.๐๓	๓	๑.๒๓	๓.๕๗
๒	การเปิดโอกาสให้คนทั่วไปได้เลือกตั้งเป็นคราว ๆ ไปนั้น ทำให้เราได้ตรวจสอบว่าคนที่เราเลือกไปคราวก่อนดีหรือไม่ดีอย่างไร หากเราไม่พอใจก็เปิดถนนไปเลือกคนใหม่แทน	๕๐	๒๐.๕๔	๑๕๒	๒๒.๓๐	๑๒	๖.๕๖	๒๕	๑๐.๒๕	๑	๐.๔๑	๓.๕๖
๓	การกำหนดให้นายกรัฐมนตรีสภาได้และให้สภาองมนตรีไม่ว่างใจรัฐบาลได้นั้นเป็นสิ่งที่ดี เพราะไม่มีใครมีอำนาจสูงสุดการปล่อยให้ใครมีอำนาจสูงสุดผู้เดียว เขาอาจใช้อำนาจแสวงหาประโยชน์ในทางที่มีขอบได้	๗๔	๓๐.๓๓	๑๑๕	๔๖.๑๓	๒๑	๘.๒๑	๓๑	๑๒.๓๐	๓	๑.๒๓	๓.๕๗

ลำดับที่	รายการแสดงทัศนคติ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่มีความเห็น		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		กลาง เลขคดี
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
๔	การออกกฎหมายมาบังคับนั้น หากไม่ผ่านการตรวจสอบหรือการให้ความยินยอมจากประชาชนหรือตัวแทนแล้ว ก็ไม่เข้าใจวางใจเพราะอาจไม่เป็นธรรมได้	๕๕	๓๘.๑๑	๑๑๕	๔๗.๑๓	๕	๓.๖๕	๑๘	๗.๓๘	๕	๓.๖๕	๕.๐๕
๕	การที่รัฐบาลจะกำหนดกรอบคร่าวหนึ่งมีบุตรได้ไม่เกิน ๓ คนนั้นเป็นการจำกัดเกินไป ใครเขามีปัญหาเลี้ยงเขาอยากมีก็คนเป็นเรื่องของเขาควรให้เขาพิจารณาเอง	๑๓	๕.๓๓	๕๕	๕๐.๑๖	๓๘	๑๓.๕๓	๗๕	๓๒.๓๘	๒๐	๘.๒๐	๓.๐๖
๖	การทำงานหรือการประกอบอาชีพ นับเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของชีวิต การบังคับให้คนทำงานในสิ่งที่เขาไม่ชอบจะไม่บังเกิดผลดีเลย ควรเปิดโอกาสให้คนเลือกประกอบอาชีพได้ตามที่เขาพึงพอใจ	๗๘	๓๑.๕๗	๑๒๒	๕๐.๐๐	๑๘	๗.๓๘	๒๓	๕.๕๓	๓	๑.๒๓	๕.๐๖
๗	หลังจากยื่นข้อเรียกร้องก่อนายจ้างตามขั้นตอนของกฎหมายแล้ว หากไม่สามารถตกลงกันได้ สหภาพฯ ควรประชุมสมาชิกทั่วไปเพื่อปรึกษาหารือว่าจะนัดหยุดงานหรือไม่ หากเสียงส่วนมากมีมติให้หยุดงาน สหภาพฯ ก็คว้นการหยุดงานแต่ก็จะไม่ชักชวนส่วนน้อยที่ประสงค์จะทำงาน	๓๓	๑๓.๕๒	๑๑๑	๔๕.๕๕	๒๐	๘.๒๐	๕๕	๒๒.๐๐	๒๗	๑๐.๖๖	๕.๐๕

ลำดับที่	รายการแสดงทัศนคติ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่มีความเห็น		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		ตัวกลาง เลขคณิต
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
๘	การจัดการให้ทุกคนมีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือก ผู้แทนได้ ๑ เสียง ทำมีกฎหมายข้อเกี่ยวกับทุกคน จะถูกลงโทษเหมือนกัน เกิดเกิดมาทุกคนมีโอกาส ศึกษาเล่าเรียนพอ ๆ กันนั้น เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้อง พยายามให้เป็นจริง	๕๓	๒๑.๗๒	๑๔๘	๒๐.๖๖	๒๔	๘.๘๘	๑๓	๕.๓๓	๒	๒.๘๖	๓.๘๘
๙	การเลือกผู้แทน ควรจะมีคนให้เราเลือกมากกว่า จำนวนที่ของ การ ถ้าเป็นระบบพรรคการเมือง ก็ควร มีพรรคการเมืองให้เราเลือกมากกว่า ๑ พรรค	๕๘	๒๓.๗๗	๑๕๓	๒๒.๗๐	๒๑	๘.๖๑	๑๑	๔.๕๑	๑	๐.๔๑	๔.๐๕
ตัวกลาง เลขคณิต		๒๒	๒๕.๓๖	๑๒๑	๔๙.๖๘	๒๐	๘.๑๕	๓๓	๑๓.๕๗	๘	๓.๒๘	๓.๘๐

จากตารางที่ ๒๒ เมื่อนำผลของการแสดงทัศนคติต่อรูปแบบการปกครอง
 ในแต่ละด้านมาวิเคราะห์ร่วมกันแล้ว จะเห็นได้ว่า ผู้นำสหภาพแรงงานถึงร้อยละ
 ๗๕.๐๐ ที่มีทัศนคติที่ต่อรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ส่วนผู้ไม่เห็นก็เห็น
 งานกับรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้นมีเพียง ร้อยละ ๑๖.๘๕ ซึ่งก็มี
 จำนวนที่ไม่มากนัก ซึ่งเมื่อพิจารณาตัวกลางเลขคณิตที่เฉลี่ยจากทุกข้อแล้วเท่ากับ
 ๓.๘๐ นั้น ก็จะได้เห็นว่า ทัศนคติของผู้นำสหภาพแรงงานต่อประชาธิปไตยนั้นจัด
 อยู่ในระดับโน้มเอียงที่เป็นประชาธิปไตย

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมากมีทัศนคติที่ต่อรูปแบบ
 การปกครองตามแบบประชาธิปไตย ซึ่งทั้งนี้ก็เนื่องจากผู้นำสหภาพแรงงานนั้น
 เป็นผู้นำในองค์กร คือสหภาพแรงงานที่เป็นประชาธิปไตย โดยรูปแบบอยู่แล้ว
 การก้าวเข้ามาเป็นผู้นำ การตัดสินใจ ฯลฯ ไร้หลักเกณฑ์ประชาธิปไตยทั้งสิ้น
 ดังนั้น ผู้ที่เข้ามามีบทบาทจึงมีความคุ้นเคยแบบอย่างของประชาธิปไตยเป็นอย่างดี

๑.๓ ทัศนคติต่อวิถีชีวิตภายใต้การปกครองแบบประชาธิปไตย

๑.๓.๑ ทัศนคติต่อการมีเสรีภาพภายใต้การปกครองแบบ
 ประชาธิปไตย

ตารางที่ ๒๓

แสดง ทัศนคติต่อความมีเสรีภาพของการอยู่ภายใต้การปกครองตามแบบประชาธิปไตย
 คำถามข้อ ๒๗ สังคมที่เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ใคร
 จะทำอะไรก็ทำ จะพูดจะเขียน จะพิมพ์โฆษณา ก็ทำได้เต็มที่นั้น
 จะเป็นสังคมที่วุ่นวายไม่น่าอยู่ (Negative)

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๒๗	๑๑.๐๗	
เห็นด้วย	๕๓	๓๘.๑๑	
ไม่มีความเห็น	๑๘	๗.๓๘	
ไม่เห็นด้วย	๗๕	๓๐.๗๕	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๓๑	๑๒.๗๐	
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	Σ = ๒.๘๖

จากตารางที่ ๒๗ ซึ่งเป็นการตั้งคำถามในแง่ลบต่อประชาธิปไตย ซึ่งผลปรากฏว่ามีเพียงร้อยละ ๔๓.๔๔ ของผู้นำสหภาพแรงงานเท่านั้นที่เห็นดี เห็นงามกับการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีเสรีภาพอย่างเต็มที่ และร้อยละ ๕๕.๑๕ ที่ไม่เห็นดีเห็นงามซึ่งเห็นได้ว่ามีจำนวนมากกว่าแต่อยู่ในระดับที่กำกวมกัน และผลตัวกลางเลขคณิต เป็น ๒.๕๖ ก็แสดงให้เห็นว่าอยู่ในระดับที่กำกวมระหว่าง ประชาธิปไตยและอำนาจนิยม แต่โน้มเอียงไปทางอำนาจนิยมมากกว่า

๑.๓.๒ ขั้วทัศนคติต่อการมีสิทธิของประชาชนภายใต้การปกครอง ตามแบบประชาธิปไตย

ตารางที่ ๒๘

แสดง ขั้วทัศนคติต่อสิทธิของประชาชนภายใต้ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย

คำถามข้อ ๒๕ หากคนเราถูกจับกุมกล่าวหา ก็ควรจะเปิดโอกาสให้เขาแถลง แก้วบ้างหรือหากศาลลงโทษคนผิดตัวและทราบภายหลังว่าเขา ไม่ผิดแล้ว รัฐก็ควรชดเชยค่าเสียหายให้ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนร้องทุกข์ได้เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรม

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๕๒	๖๓.๔๓	
เห็นด้วย	๘๓	๓๖.๓๕	
ไม่มีความเห็น	๑	๐.๔๑	
ไม่เห็นด้วย	๔	๑.๖๔	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๓	๑.๒๖	
รวม	๒๔๓	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๔.๕๓$

จากตารางที่ ๒๕ ผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมากนิยมการมีสิทธิต่าง ๆ ภายใต้ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งมีถึงร้อยละ ๒๓.๕๓ ที่เห็นด้วยอย่างยิ่งและ ร้อยละ ๓๒.๓๕ ที่เห็นด้วย ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยแทบไม่มีเลย และตัวกลางเลขคณิตถึง ๔.๕๗ นั้นนับว่ามีแนวโน้มที่ดีคือประชาธิปไตย

๑.๓.๓ ทัศนคติต่อการให้ความเสมอภาคกับประชาชน

ตารางที่ ๒๕

แสดง ทัศนคติต่อความเสมอภาคของประชาชนในระบบประชาธิปไตย

คำถามข้อ ๓๑ จะให้รัฐบาลให้ความคุ้มครองป้องกันหรือให้บริการประชาชนเท่า ๆ กันนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ อย่างน้อยผู้หญิงอ่อนแอกว่าผู้ชาย เราควรให้ความคุ้มครองผู้หญิงมากกว่า (Negative)

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๗	๒.๕๗	
เห็นด้วย	๑๑๐	๔๕.๐๘	
ไม่มีความเห็น	๓๗	๑๕.๑๖	
ไม่เห็นด้วย	๗๐	๒๘.๖๕	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๐	๔.๑๐	
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๒.๗๘$

ในชั้นนี้ เป็นการตั้งคำถามที่เป็นในแง่ลบ (Negative) ต่อความเสมอภาคซึ่งผลจากคำตอบตามตารางที่ ๒๕ จะเห็นได้ว่า ผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมาก คือ ร้อยละ ๕๒.๐๕ เห็นว่าการให้ความเสมอภาคนั้นเป็นไปได้หรือไม่เห็นความจำเป็น ส่วนฝ่ายที่เห็นว่าเป็นไปได้ และมีความจำเป็นมีเพียงร้อยละ ๓๒.๓๕ และจากตัวกลางเลขคณิต ๒.๗๘ แสดงให้เห็นว่าความโน้มเอียงไปในทางที่ไม่เป็นคุณต่อประชาธิปไตย

๑.๓.๕ ทัศนคติต่อความสำนึกในหน้าที่ของประชาชน

ตารางที่ ๓๐

แสดง ทัศนคติต่อหน้าที่ของประชาชนภายใต้การปกครองแบบประชาธิปไตย

คำถามข้อ ๓๓ กฎหมายแม้ในบางส่วนเราไม่เห็นด้วยก็ต้องปฏิบัติตามไปก่อนแล้ว
ค่อยหาทางแก้ไขภายหลัง การเสียภาษีอากรว่ารัฐก็คือเป็น
หน้าที่ การเลือกผู้แทนเป็นสิ่งที่ต้องกระทำเพราะหากปล่อยให้
ละเลยอาจใคร่ผู้แทนแล้ว ๆ

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๓๘	๓๖.๓๘	
เห็นด้วย	๑๒๘	๘๖.๘๖	
ไม่มีความเห็น	๒๖	๑๐.๖๖	
ไม่เห็นด้วย	๑๐	๘.๑๐	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑	๐.๘๑	
รวม	๒๐๓	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๘.๑๖$

จกตารางที่ ๓๐ แสดงให้เห็นว่าผู้ว่าสหภาพแรงงานส่วนมากมีทัศนคติ
ที่ดีต่อการมีความสำนึกในหน้าที่ของประชาชนภายใต้ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย
กล่าวคือ มีถึงร้อยละ ๘๘.๘๘ ที่เห็นดีเห็นงาม ส่วนฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยนั้นมีน้อยมาก
และจากตัวกลาง เลขคณิต ๘.๑๖ ซึ่งให้เห็นแนวโน้มที่เป็นจุดแก่ประชาธิปไตย

ตารางที่ ๓๑

แสดง ทักษะการคิดวิเคราะห์ชีวิตภายใต้การปกครองแบบประชาธิปไตย

ลำดับที่	รายการแสดงทัศนคติ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่มีความเห็น		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		ตัวกลาง เฉลี่ยคณิต
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
๑	สังคมที่เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ใครจะทำอะไรก็ทำ จะพูดจะเขียน จะพิมพ์โฆษณาทำได้เต็มที่ เป็นสังคมที่ผู้ขายไม่ได้อยู่ (Negative)	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		ไม่เห็นด้วย		ไม่มีความเห็น		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
		๓๑	๑๒.๓๐	๗๕	๓๐.๗๘	๑๘	๗.๓๘	๘๓	๓๘.๑๑	๒๗	๑๑.๐๓	๒.๕๒
๒	หากคนเราถูกจับกุมกล่าวหา ก็ควรเปิดโอกาสให้เขาแถลงแก้ตัวบ้าง หรือหากศาลลงโทษคนผิดก็ควรทราบภายหลังว่าเขาไม่ผิดแล้ว รัฐก็ควรชดเชยค่าเสียหายให้ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนร้องทุกข์ได้เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรม	๑๕๒	๖๓.๘๓	๘๐	๓๒.๗๘	๑	๐.๔๑	๔	๑.๖๘	๓	๑.๒๒	๔.๕๓
๓	จะให้รัฐบาลให้ความคุ้มครองป้องกันหรือให้บริการประชาชนเท่า ๆ กันนั้น เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ อย่างไม่เคยมีผู้หญิงอ่อนแอกว่าผู้ชาย เราควรให้ความคุ้มครองผู้หญิงมากกว่า (Negative)	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		ไม่เห็นด้วย		ไม่มีความเห็น		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
		๑๗	๖.๘๗	๑๑๐	๔๕.๐๘	๓๗	๑๕.๑๒	๗๐	๒๘.๖๘	๑๐	๔.๑๐	๒.๑๗

ลำดับที่	รายการแสดงทัศนคติ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่มีความเห็น		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		ตัวกลาง เลขคณิต
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
๔	กฎหมายแม่ในบางส่วนเราไม่เห็นด้วยก็ต้อง ปฏิบัติตามไปก่อนแล้วค่อยหาทางแก้ไขภายหลัง การเสียภาษีอากรว่ารัฐก็ถือเป็นหน้าที่การ เสียภาษีแทน เป็นสิ่งที่ต้องกระทำเพราะหาก ปล่อยให้ประชาชนโดยทั่วไปไม่เสียภาษี ปล่อยให้ประชาชนโดยทั่วไปไม่เสียภาษี	๓๔	๓๖.๓๘	๑๒๘	๕๒.๘๒	๒๖	๑๐.๖๖	๑๐	๔.๑๐	๑	๐.๔๑	๔.๑๒
ตัวกลาง เลขคณิต		๒๔	๒๘.๒๘	๘๘	๓๖.๑๓	๒๑	๘.๕๐	๕๔	๒๒.๒๓	๑๒	๔.๙๒	๓.๖๑

จากตารางที่ ๓ เป็นการสรุปรวมทัศนคติต่อวิถีชีวิตภายใต้การปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมาก คือ ร้อยละ ๒๕.๕๕ มีทัศนคติที่ดีต่อวิถีชีวิตภายใต้ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ส่วนผู้มีทัศนคติไม่ดีต่อวิถีชีวิตดังกล่าวมีถึง ร้อยละ ๒๗.๑๕ ซึ่งก็นับได้ว่ามีจำนวนมากพอสมควร แต่เมื่อสรุปรวมเป็นค่ากลางเลขคณิตเฉลี่ยทั้ง ๔ ข้อแล้วเป็น ๓.๒๑ นั้น จัดได้ว่ามีแนวโน้มที่ดีคือประชาธิปไตย

๑.๕ ความเป็นผู้มีคุณลักษณะเป็นนักประชาธิปไตย

๑.๕.๑ ความกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วม

ตารางที่ ๓๒

แสดง ความปรารถนามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีความสำนึกทางการเมืองและมีความเชื่อมั่นในตนเอง

คำถามข้อ ๕๐ การที่สหภาพ จะตัดสินใจทำอะไรลงไป เช่น การจะเป็นขอเรียกร้องหรือดำเนินการต่าง ๆ เราจะไม่คอยสบายใจนักหากเราไม่ได้มีโอกาสร่วมพิจารณาตัดสินใจ

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๕๑	๒๐.๕๐	
เห็นด้วย	๑๒๒	๕๐.๐๐	
ไม่มีความเห็น	๓๗	๑๕.๑๒	
ไม่เห็นด้วย	๒๕	๑๑.๘๘	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๕	๒.๐๕	
รวม	๒๔๐	๑๐๐.๐๐	ร้อยละ = ๓.๗๒

จากตารางที่ ๓๒ แสดงให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมากมีความ
กระตือรือร้น หรือมีความสำนึกทางกรรมเมืองก็ กล่าวคือ ร้อยละ ๗๐.๕๐ ที่ประสงค์
จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ ส่วนผู้ที่เพิกเฉยหรือละเลยนั้นน้อยมาก
และตัวกลางเลขคณิตเป็น ๓.๗๒ นั้น ก็ถือว่ามีความโน้มที่เป็นคุณต่อประชาธิปไตย

๑.๘๒ ความเป็นผู้รู้จักตัดสินใจปัญหาด้วยเหตุผล ความออกถ้อย
และสันติวิธี

ตารางที่ ๓๓

แสดง ความรู้จักแก้ปัญหาโดยใช้เหตุผล

คำถามข้อ ๓๕ แม้ถูกจ้างจะมีสิทธิเลิกหยุดงาน นายจ้างมีสิทธิเลิกงานงคจ้างตาม
กฎหมายแต่ทั้งสองฝ่ายก็ไม่ควรจะรีบควนใช้สิทธิหาทางตกลงกับ
ด้วยสันติวิธี

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นควยอย่างยิง	๑๓๒	๕๕.๑๐	
เห็นควย	๑๐๘	๔๔.๒๒	
ไม่มีความเห็น	๒	๐.๘๒	
ไม่เห็นควย	๑	๐.๔๑	
ไม่เห็นควยอย่างยิง	๑	๐.๔๑	
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๔.๕๑$

จากตารางที่ ๓๓ ซึ่งให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพแรงงานเกือบทั้งหมดมี
คุณสมบัติเป็นนักประชาธิปไตยในการแก้ไขปัญหา รู้จักใช้เหตุผลความออกถ้อย
และนิยมสันติวิธี ซึ่งเป็นนิมิตหมายที่ดีต่อประชาธิปไตย

๑.๔.๓ ความเป็นผู้รู้จักเคารพสิทธิรับฟังความเห็นของผู้อื่น

ตารางที่ ๓๔

แสดง แสดงความรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น

คำถามข้อ ๓๔ เมื่อสหภาพ ยื่นข้อเรียกร้องต่อนายจ้างแล้ว ก็ควรรับฟังเหตุผล
ของนายจ้างด้วยความจริงใจว่าให้ได้หรือไม่อย่างไร มิใช่จะเอา
แต่ใจตัวเอง

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๒๖	๒๗.๐๕	
เห็นด้วย	๑๖๕	๖๘.๘๕	
ไม่มีความเห็น	๑	๐.๕๑	
ไม่เห็นด้วย	๗	๒.๘๗	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๒	๐.๘๒	
รวม	๒๐๑	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๘.๑๘$

จากตารางที่ ๓๔ จะเห็นได้ว่า ผู้ว่าสหภาพแรงงานเกือบทั้งหมดอีก
เช่นกันที่นิยมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพสิทธิของผู้อื่น ซึ่งก็เป็น
ประโยชน์ หรือเอื้ออำนวยต่อประชาธิปไตยอีกทางหนึ่งเช่นกัน

แสดง ความเป็นผู้มีบุคลิกภาพเป็นนักประชาธิปไตย

111

ลำดับที่	รายการแสดงทัศนคติ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่มีความเห็น		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		ตัวกลาง เลขคณิต
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
๑	เมื่อสหภาพ ยื่นข้อเรียกร้องต่อนายจ้างแล้ว ก็ ควรรับฟังเหตุผลของนายจ้างด้วยความจริงใจให้ได้ หรือไม่ว่าอย่างใดมิใช่จะเอาแต่ใจตัวเอง	๒๖	๒๓.๐๕	๑๒๕	๖๘.๘๕	๑	๐.๕๑	๗	๒.๕๓	๒	๐.๘๖	๕.๑๔
๒	แม้นายจ้างจะมีสิทธินัดหยุดงาน นายจ้างจะมีสิทธิ ปิดงานลดจ้างตามกฎหมาย แต่ทั้งสองฝ่ายก็ไม่ควร จะริบคว้นใช้สิทธิ อันนั้น ทั้งสองฝ่ายควรพยายาม เจรจากันด้วยเหตุผล ออกถ้อยและหาทางตกลงกันด้วย สันติวิธี	๑๗๖	๕๕.๑๐	๑๐๘	๕๕.๒๒	๒	๐.๘๒	๑	๐.๕๑	๑	๐.๕๑	๕.๕๑
๓	การที่สหภาพจะคัดค้านใจทำอะไรลงไป เช่น การจะ ยื่นข้อเรียกร้องหรือคำเนิการต่าง ๆ เราจะไม่คอย สบายใจนักหากเราไม่ได้มีโอกาสร่วมพิจารณาคัดค้านใจ	๕๑	๒๐.๕๐	๑๒๖	๕๐.๐๐	๓๗	๑๕.๑๒	๒๙	๑๑.๘๙	๕	๒.๐๕	๓.๗๖
ตัวกลางเลขคณิต		๔๓	๓๕.๐๖	๑๓๓	๕๕.๓๗	๑๓	๕.๔๒	๑๖	๕.๐๖	๓	๑.๐๙	๕.๑๕

จากตารางที่ ๓๕ ซึ่งสรุปรวมเกี่ยวกับความเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่เอื้อ
 อำนวยค่าประชาธิปไตยทั้ง ๓ ข้อ แล้วจะเห็นได้ว่าผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมาก
 เป็นผู้มีบุคลิกภาพที่เป็นนักประชาธิปไตย ถึงร้อยละ ๘๘.๓๘ และตัวกลางเลขคณิต
 ถึง ๘.๑๕ ก็ชี้ให้เห็นว่ามีแนวโน้มเป็นประชาธิปไตย ดังนั้น ผู้นำสหภาพแรงงาน
 จึงน่าจะเป็นทรัพยากรที่ดีของประชาธิปไตย หากได้รับการปลูกฝังและสร้างสรรค์
 ที่ดีพอ

๒. ทัศนคติของผู้นำสหภาพแรงงานต่ออำนาจนิยม

ตามที่ไ้จำแนกลักษณะอำนาจนิยม ตั้งแต่ระดับปรัชญาแนวความคิด
 ถึงของอำนาจนิยมตลอดจนรูปแบบการปกครองแบบเผด็จการ ความเป็นผู้มีปัจจัย
 เอื้ออำนวยอำนาจนิยมเผด็จการออกเป็นข้อ ๆ เพื่อให้ผู้นำสหภาพแรงงานแสดง
 ทัศนคติแล้ว ปรากฏว่าผลของการสำรวจไ้ข้อมูลดังนี้

๒.๑ ทัศนคติต่อปรัชญา แนวความคิดหรือลัทธิอำนาจนิยม

ไ้เห็นว่าเอาแนวความคิด ปรัชญา ของลัทธิอำนาจนิยมมาแจ้ง
 เป็นข้อ ๆ ให้ผู้นำสหภาพแสดงความเห็นแล้วไ้ผลจากคำตอบดังนี้

๒.๑.๑ ทัศนคติต่อแนวความคิดของฝ่ายอำนาจนิยมที่ไม่
 เชื้อถ้อมมนุษย์โดยทั่วไป เห็นว่ามนุษย์ไ้เยอะแล้วไม่ฉลาด จำเป็นต้องไ้รับการ
 ชี้นำหรือการปกครองบงการจากผู้ฉลาด

แสดงทัศนคติต่อความสามารถของมนุษย์ ตามลัทธิอำนาจนิยมที่เห็นว่าคนทั่วไป
โง่ ไม่มีเหตุผล ไม่รู้ความต้องการที่แท้จริงของตน

คำถามข้อ ๓๘ แม้ว่าคนส่วนมากจะโง่ แต่ก็ยังมีคนฉลาดปะปนอยู่

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๕๕	๑๔.๕๕	
เห็นด้วย	๑๕๐	๒๑.๕๔	
ไม่มีความเห็น	๒๗	๑๑.๐๗	
ไม่เห็นด้วย	๑๘	๗.๗๘	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๓	๑.๒๒	
รวม	๒๕๕	๑๐๐.๐๐	X̄ = ๒.๑๒

จากตารางที่ ๓๒ แสดงให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมากคือ
ร้อยละ ๘๘.๘๒ มีความเห็นสอดคล้องกับแนวความคิดของฝ่ายอำนาจนิยม มีผู้
ไม่เห็นด้วยเพียง ร้อยละ ๘.๐๑ เท่านั้น และมีตัวกลางเลขคณิตเท่ากับ ๒.๑๒
ซึ่งชี้ให้เห็นว่าผู้นำสหภาพแรงงานมีทัศนคติที่มีแนวโน้มไปในทางอำนาจนิยม
ซึ่งดูจะเป็นเรื่องแปลกเพราะขณะเดียวกันผู้นำสหภาพแรงงานก็มีทัศนคติที่ใหม่
เอียงต่อประชาธิปไตยที่ให้ความสำคัญ และถือว่ามนุษย์มีเหตุผลมีความสามารถ

จากการสัมภาษณ์ผู้นำสภาองค์การลูกจ้างได้ข้อคิดว่าโดยหลักการ
หรือในความเห็นขั้นพื้นฐานนั้นผู้นำสหภาพแรงงานเห็นด้วยกับแนวความคิดที่ว่า
มนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐ มีความสามารถมีเหตุผล แต่ขณะเดียวกันความเป็นจริง
ที่ผู้นำสหภาพแรงงานสัมผัสอยู่ส่วนมากจะพบแต่ลูกจ้างคนงานที่ยากจนไร้การศึกษา
ช่วยตัวเองไม่ค่อยจะไค่สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้นำสหภาพแรงงานเห็นด้วยกับแนวความคิด
ของฝ่ายอำนาจนิยมในเรื่องนี้ และอีกประการหนึ่งเชื่อว่าในก้นแนวความคิดหรือ
ปรัชญาระดับสูงนั้นผู้นำสหภาพแรงงานไม่มีความรู้ไม่ลึกซึ้งในปรัชญาหรือหลักการ
ของฝ่ายใด ๆ

๒.๑.๒ ทัศนคติต่อความไม่เชื่อในความเท่าเทียมกันของมนุษย์

ตารางที่ ๓๗

แสดง ทัศนคติต่อความเท่าเทียมกันของมนุษย์ ตามแนวทางอำนาจนิยมที่เห็นว่า มนุษย์ไม่เท่าเทียมกัน มีคนใจ กนฉลาด

คำถามข้อ ๓๕ ข้อดีของการมีคนฉลาดอยู่ด้วยก็ตรงที่ช่วยชี้แนะแนวทางให้กับคน ทั่ว ๆ ไป เพราะคนทั่วไปไม่ค่อยรู้เรื่อง

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๓๔	๑๓.๘๓	
เห็นด้วย	๑๕๔	๒๓.๑๑	
ไม่มีความเห็น	๒๐	๘.๒๐	
ไม่เห็นด้วย	๓๒	๑๓.๑๑	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๔	๑.๖๔	
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๒.๒๕$

จากตารางที่ ๓๗ แสดงถึงทัศนคติต่อความไม่เชื่อในความเท่าเทียมกันของมนุษย์ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้นำสภาพแรงงานถึง ร้อยละ ๗๓.๐๘ ที่มีความเห็นสอดคล้องกับแนวความคิดของฝ่ายอำนาจนิยม และมีค่ากลางเลขคณิต ๒.๒๕ ก็ชี้ให้เห็นว่ามีความโน้มเอียงไปทางอำนาจนิยมอย่างชัดเจน ซึ่งขณะเดียวกัน ก็มีความเห็นว่ามนุษย์มีความเท่าเทียมกันตามแนวความคิดของประชาธิปไตย ซึ่งเหตุผลนั้นก็เชื่อว่าเป็นเช่นเดียวกันกับข้อแรก คือผู้นำสภาพถูกกดขี่อยู่กับบุคคลที่ขาดความรู้ ช่วยตัวเองไม่ค่อยได้ไม่ทันเทียมคนกลุ่มอื่น ในสังคมและประกอบกับความไม่ลึกซึ้งถึงปรัชญาหรือแนวความคิดของแต่ละฝ่าย ความสับสนของความคิดจึงทำให้หลุดออกมาเช่นนี้

๒.๑.๓ ทักษะการมองเสรีภาพเป็นเรื่องที่ทำให้เสียหาย

ตารางที่ ๓

แสดง ทักษะการมองเสรีภาพ ซึ่งลัทธิอำนาจนิยม เห็นว่าเป็นสิ่งที่จะก่อให้เกิดความ
วุ่นวาย

คำถามข้อ ๓๒ หนังสือพิมพ์นักวิพากวิจารณ์รัฐบาลอย่างเสีย ๆ หาย ๆ รัฐบาลโลก
คุมหนังสือพิมพ์ไม่ได้ มักจะไปไม่รอด และบางครั้งประเทศชาติ
ก็แทบจะไปไม่รอดเพราะหนังสือพิมพ์ใช้เสรีภาพเกินขอบเขต

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๕๑	๒๐.๙๐	
เห็นด้วย	๒๒	๒๕.๘๑	
ไม่มีความเห็น	๓๐	๑๒.๓๐	
ไม่เห็นด้วย	๘๒	๓๓.๖๑	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๙	๗.๗๙	
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	X = ๒.๘๒

จากตารางที่ ๓ แสดงทัศนคติของผู้นำสหภาพแรงงานต่อแนวความคิดที่ถือว่าเสรีภาพเป็นสิ่งที่จะก่อให้เกิดความวุ่นวายหายนะ ซึ่งผู้นำสหภาพแรงงานมีจำนวนที่กว้างกั้นที่เห็นด้วยกับไม่เห็นด้วย ซึ่งมีตัวกลางเลขคณิตเท่ากับ ๒.๘๒ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับกลางและเอนเอียงไปทางอำนาจนิยมเพียงเล็กน้อย แต่ทัศนคติของผู้นำสหภาพแรงงานที่แสดงต่อความเชื่อที่ว่าเสรีภาพเป็นสิ่งที่กีดกั้นความแนวความคิดของประชาธิปไตยนั้นมีมาก ซึ่งในเรื่องนี้พอสรุปได้ว่าโดยพื้นฐานทางจิตใจแล้วผู้นำสหภาพแรงงานนิยมที่จะให้มีเสรีภาพ แต่ก็มีความรู้สึกว่าบางครั้งเสรีภาพหรือการใช้เสรีภาพเกินขอบเขตทำให้เกิดปัญหาจึงไม่ค่อยจะพอใจนัก

๒.๑.๔ ทศนคติของผู้ที่ครอบอำนาจรัฐ ซึ่งฝ่ายอำนาจนิยม
ถือว่าจะต้องเป็นของผู้นำโดยเด็ดขาด

ตารางที่ ๓๘

แสดง ทศนคติของผู้ที่ควรจะได้ยึดกุมอำนาจการปกครอง

คำถามข้อ ๓๗ ขอให้เป็นผู้ฉลาดเข้มแข็งและมีความสามารถปกครองประเทศ
โดยประชาชนทั่วไปคอยฟังคำสั่งและปฏิบัติตามแนวทางที่ท่าน
ชี้แนะประเทศชาติก็จะเจริญก้าวหน้าได้

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๓๐	๑๒.๓๐	
เห็นด้วย	๑๐๐	๔๐.๘๘	
ไม่มีความเห็น	๒๑	๘.๒๑	
ไม่เห็นด้วย	๖๘	๒๘.๒๘	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๒๘	๙.๘๘	
รวม	๒๘๘	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๒.๘๒$

จากตารางที่ ๓๘ แสดงถึงทัศนคติของผู้ที่ควรจะเป็นผู้ยึดกุมอำนาจรัฐ
ซึ่งจากตารางแสดงให้เห็นว่าผู้นำสหภาพแรงงาน ร้อยละ ๕๓.๒๘ เห็นด้วยกับแนว
ความคิดของฝ่ายอำนาจนิยม ที่เห็นว่าอำนาจ ของรัฐควรจะอยู่ในมือของผู้นำอย่าง
เด็ดขาด ขณะเดียวกันก็มีร้อยละ ๓๘.๑๖ ที่ไม่เห็นด้วยกับแนวความคิดดังกล่าว
ซึ่งก็ถือได้ว่าไม่น้อยนัก ทำให้ตัวกลางเลขคณิตเท่ากับ ๒.๘๒ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า
ผู้นำสหภาพแรงงานมีทัศนคติที่อยู่เกือบถึงกลาง คือมีความโน้มเอียงไปทางอำนาจ
นิยมเพียงเล็กน้อย ซึ่งในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจรัฐนี้ ผู้นำสหภาพได้แสดงทัศนคติ
ต่อแนวทางประชาธิปไตย ซึ่งมีความโน้มเอียงอย่างมากต่อประชาธิปไตย ซึ่ง

จากการสัมภาษณ์ผู้นำสภาองค์การลูกจ้างแล้ว ได้แนวความคิดว่า ผู้ว่าสหภาพแรงงาน
 โดดมมากแล้วเห็นว่าอำนาจการปกครองควรจะเป็นของประชาชน แต่การรอคอย
 ความจริงข้อนี้บางครั้งก็รู้สึกเฉื่อยเฉื่อย และไม่รู้ว่เมื่อไรอำนาจจะเป็นของ
 ประชาชนอย่างแท้จริง จึงทำให้รู้สึกว่าหากมีผู้นำดี ๆ ซึ่งมีอำนาจอย่างเด็ดขาด
 มีความตั้งใจแก้ปัญหาแล้วก็คงจะดี ซึ่งนี่เป็นเพียงอารมณ์หรือความรู้สึกชั่ววูบ
 หรือชั่วขณะ แต่พื้นฐานที่แท้จริงนั้นนิยมให้ประชาชนมีอำนาจอย่างจริงจัง

ตารางที่ ๕๐

แสดง ทักษะคติต่อปรัชญาหรือสิทธิมนุษยธรรม ของอำนาจนิยม

ลำดับที่	รายการแสดงทัศนคติ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่มีความเห็น		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		ตัวกลาง เลขคณิต
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
๑	แม้ว่าคนส่วนมากจะโง่ แต่ก็ยังมีคนฉลาดประปรายอยู่	๕๕	๑๘.๘๘	๑๕๐	๒๑.๘๘	๒๗	๑๑.๐๗	๑๙	๗.๗๙	๓	๑.๒๒	๒.๑๒
๒	ข้อดีของการมีคนฉลาดอยู่ด้วยก็ตรงที่ช่วยชี้แนะแนว ทางให้กับคนทั่วไปเพราะคนทั่วไปไม่ค่อยรู้อะไร	๓๘	๑๓.๙๓	๑๕๘	๒๓.๑๑	๒๐	๘.๒๐	๗๖	๒๗.๑๑	๘	๑.๒๘	๒.๒๕
๓	หนังสือพิมพ์นักวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลอย่างเสรี ๆ หลายๆ รัฐบาลโลกดูเหมือนหนังสือพิมพ์ไม่ไถ่ก็จะไปไม่รอด และ บางครั้งประเทศชาติก็แทบจะไปไม่รอด เพราะหนังสือ พิมพ์ไร้เสรีภาพเกินขอบเขต	๕๑	๒๐.๙๐	๒๒	๒๕.๘๑	๓๐	๑๒.๓๐	๘๖	๓๓.๖๑	๑๙	๗.๗๙	๒.๘๒
๔	ขอให้มียุทธศาสตร์เข้มแข็งและมีความสามารถมาปกครอง ประเทศ โดยประชาชนทั่วไปคอยฟังคำสั่งและ ปฏิบัติตามแนวทางที่ท่านชี้แนะประเทศชาติก็จะเจริญ ก้าวหน้าไปได้	๓๐	๑๒.๓๐	๑๐๐	๔๐.๙๘	๒๑	๘.๒๑	๖๙	๒๘.๒๘	๒๘	๙.๘๘	๒.๘๒
ตัวกลาง เลขคณิต		๕๐	๑๒.๓๙	๑๑๗	๔๗.๗๕	๒๘	๑๐.๐๘	๕๑	๒๐.๗๐	๑๒	๕.๑๒	๒.๕๐

จากตารางที่ ๔๐ เมื่อนำทัศนคติของผู้นำสหภาพแรงงานต่อแนว
 ความคิดหรือทัศนคติของอำนาจนิยมจากทุกข้อมารวมพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า
 ผู้นำสหภาพแรงงาน คือ ร้อยละ ๒๔.๑๔ มีทัศนคติที่ต่อต้านแนวความคิดของอำนาจนิยม
 มีร้อยละ ๒๕.๘๒ ของผู้นำสหภาพแรงงานที่มีความเห็นไม่สอดคล้องตามแนวความ
 คิดดังกล่าว และสรุปแล้วได้ตัวกลางเลขคณิตเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๕๐ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า
 มีความโน้มเอียงไปทางค่านอำนาจนิยม อย่างเห็นได้ชัดเจน

๒.๒ ทัศนคติต่อระบอบการปกครองแบบเผด็จการ

จากการแยกลักษณะของการปกครองแบบอำนาจนิยม ออกเป็นข้อ ๆ เพื่อให้ผู้นำสหภาพแสดงทัศนคติแล้วได้ผลจากคำตอบดังนี้

๒.๒.๑ ทัศนคติต่อความเชื่อมั่นที่ว่าการใช้อำนาจเด็ดขาดของผู้ปกครองสามารถแก้ปัญหาประเทศไทยได้

ตารางที่ ๔๑

แสดง ทัศนคติต่อการแก้ปัญหาของประเทศไทยโดยผู้นำใช้อำนาจเด็ดขาด

คำถามข้อ ๓๒ การปล้นชิง ข่มขืน การค้ายาเสพติด ข้าราชการคอร์รัปชัน ฯลฯ ถ้ามีผู้นำที่ใช้อำนาจอย่างเด็ดขาดแบบจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ปราบปรามผู้กระทำความผิดอย่างรุนแรง เช่น ประหารชีวิตเสียอย่างนี้ บ้านเมืองสงบร่มเย็นได้

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๑๒	๔๕.๙๐	
เห็นด้วย	๕๒	๒๑.๓๓	
ไม่มีความเห็น	๑๒	๕.๕๖	
ไม่เห็นด้วย	๔๘	๒๐.๐๘	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๕	๖.๑๕	
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๒.๑๘$

จากตารางที่ ๔๑ จะเห็นได้ว่า ผู้นำสหภาพแรงงาน ร้อยละ ๒๓.๒๑ เห็นด้วยกับความเชื่อที่ว่า การใช้อำนาจเด็ดขาดและรุนแรงสามารถแก้ปัญหาของชาติได้ มีเพียงส่วนน้อยคือ ร้อยละ ๒๒.๒๓ ที่ไม่เห็นด้วยกับแนวความคิดดังกล่าว และมีที่ว่างกลางเลขคณิตเท่ากับ ๒.๑๘ ซึ่งถือว่ามีแนวโน้มเอียงไปยังอำนาจนิยมค่อนข้างจะสูง

ตารางที่ ๘๒

แสดง ทักษะการคิดวิเคราะห์ทางการไต่สวนผู้ปกครอง

คำถามข้อ ๓๐ คนที่มาเป็นนายกรัฐมนตรีนี่ จะมาจากการยักอำนาจหรือจากการเลือกตั้งหรือด้วยวิถีโลกก็ตาม มีอะไรเรื่องสำคัญ สำคัญที่คน ๆ นั้นมีความสามารถเฉลียวฉลาดเข้มแข็งและรับผิดชอบต่อประชาชนก็พอหรือเปล่า

รายการแสดงทักษะ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๐๑	๔๑.๓๙	
เห็นด้วย	๘๘	๔๑.๕๗	
ไม่มีความเห็น	๑๒	๔.๙๒	
ไม่เห็นด้วย	๒๐	๘.๒๐	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๒	๔.๙๒	
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๑.๙๕$

จากตารางที่ ๘๒ แสดงให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมากไม่สนใจยึดเอาโค่นล้มวิธีการหรือกระบวนการในพิธีกรรมหาผู้ปกครอง คือ ร้อยละ ๘๑.๙๖ ที่เห็นว่าผู้ปกครองจะไต่สวนอย่างไรไม่สำคัญ ไม่ยึดถือ ผู้นำสหภาพสนใจแต่เพียงว่าผู้ที่มาปกครองนั้นขอให้รับใช้ประชาชนด้วยความจริงใจและจากตัวกลางเลขคณิต ๑.๙๕ ก็ชี้ให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้นำสหภาพแรงงานมีทัศนคติที่โน้มเอียงไปทางอำนาจนิยม ก่อนข้างสูง

๒.๒.๓ ทัศนคติต่อการรวมอำนาจการปกครองไว้ที่ผู้นำ

ตารางที่ ๔๓

แสดง ทัศนคติต่อสถาบันทางการเมืองการปกครอง

คำถามข้อ ๒๕ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นผู้นำที่ดี แต่ก็มีอุปสรรคในการทำงาน เช่น จะทำอะไรต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติหรือจากที่ประชุม คณะรัฐมนตรีเหล่านี้ ทำให้ท่านทำอะไรลำบาก หากให้ท่านมีอำนาจสั่งการได้ทุกอย่าง อย่างเด็ดขาดและทุกหน่วยงานปฏิบัติตามก็จะแก้ปัญหาทุกอย่างได้อย่างรวดเร็วทันใจ

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๔๔	๑๘.๐๓	
เห็นด้วย	๒๒	๒๕.๔๑	
ไม่มีความเห็น	๓๙	๑๕.๘๘	
ไม่เห็นด้วย	๗๕	๓๐.๗๔	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๒๔	๙.๘๘	
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	$\bar{x} = ๒.๘๘$

จากตารางที่ ๔๓ แสดงให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพแรงงานที่มีทัศนคติที่ดีต่อการรวมอำนาจไว้ที่ผู้นำกับกลุ่มที่มีทัศนคติที่ไม่ดี มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือประมาณร้อยละ ๔๐ เศษ ๆ ซึ่งมีตัวกลางเลขคณิต เท่ากับ ๒.๘๘ ซึ่งให้เห็นว่ามีความเอนเอียงไปทางอำนาจนิยมเพียงเล็กน้อย

๒.๒.๔ ทักษะการใช้ออกหมายเป็นเครื่องมือของผู้นำ

ตารางที่ ๔๔

แสดง ทักษะการบัญญัติกฎหมาย

คำถามข้อ ๒๒ การจะออกกฎหมายมาใช้บังคับใ้ของผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติหลายชั้นก่อนนั้น ทำให้กฎหมายออกมามีความทันสมัยทันกับเหตุการณ์

รายการแสดงทักษะ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๔๑	๑๒.๘๐	
เห็นด้วย	๑๐๗	๔๓.๘๕	
ไม่มีความเห็น	๗๒	๑๓.๑๑	
ไม่เห็นด้วย	๕๕	๒๒.๑๓	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๐	๔.๑๐	
รวม	๒๘๕	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๒.๒๓$

จากตารางที่ ๔๔ แสดงให้เห็นว่าผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมากถึงร้อยละ ๒๐.๖๕ เห็นว่ากระบวนการนิติบัญญัติตามแบบของประชาธิปไตยล่าช้า และการออกคำสั่งหรือออกกฎหมายโดยผู้นำตามแบบเผด็จการนั้นรวดเร็วทันเหตุการณ์ไ้ดีกว่ามีเพียงร้อยละ ๒๒.๒๓ เท่านั้นที่มีทัศนคติตรงกันข้าม และมีตัวกลางเลขคณิตเท่ากับ ๒.๒๓ ก็ชี้ให้เห็นได้ว่ามีความโน้มเอียงไปทางอำนาจนิยมอย่างชัดเจน

๒.๒.๕ ทัศนคติต่ออำนาจของรัฐที่ไม่มีขอบเขตจำกัด

ตารางที่ ๕๕

แสดง ทัศนคติต่อขอบเขตอำนาจของรัฐ ซึ่งตามแบบแผนเค้จการแล้วอำนาจรัฐ
มีไม่จำกัด

คำถามข้อ ๒๕ ครั้งหนึ่งจอมพล ป.พิบูลสงคราม เคยออกคำสั่งห้ามประชาชน
เคียวหมากนั้นเป็นสิ่งที่ดี เพราะการเคียวหมากไม่ก่อให้เกิด
เอ.ประโยชน์ใด ตรงข้ามทำให้เสียพื้นที่ของชาติในการ
ปลูกหมากปลูกพุด

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นควยอย่างยิ่ง	๒๕	๑๐.๒๕	
เห็นควย	๒๗	๒๗.๕๖	
ไม่มีความเห็น	๕๘	๒๓.๗๗	
ไม่เห็นควย	๘๓	๓๔.๐๖	
ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๑๑	๔.๕๑	
รวม	๒๐๔	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๒.๕๕$

จากตารางที่ ๕๕ แสดงให้เห็นว่าผู้เข้าสหภาพแรงงานที่มีทัศนคติ
ที่ดีและไม่ดีต่อการให้รัฐมีอำนาจอย่างไม่ขอบเขตจำกัด มีจำนวนเท่ากัน คือ
ประมาณร้อยละ ๓๕ ขณะเดียวกันก็มีกลุ่มที่ไม่มีความเห็นหรือยังลังเลอยู่ คือ
ร้อยละ ๒๓.๗๗ นั้น ถือได้ว่ามีจำนวนมากพอสมควรและตัวกลาง เฉลยคณิตเท่ากับ
๒.๕๕ ก็ชี้ให้เห็นว่าทัศนคติในเรื่องนี้ยังไม่มีทิศทางที่แน่นอนหรือยังสับสนอยู่
หรือความเป็นประชาธิปไตยกับอำนาจนิยมเท่ากัน

๒.๒.๒ ทัศนคติต่อการกำจัดกรรมสิทธิ์และสิทธิส่วนบุคคล

ตารางที่ ๘๒

แสดง ทัศนคติต่อการกำจัดกรรมสิทธิ์และสิทธิส่วนบุคคล

คำถามข้อ ๒๒ เพื่อความอยู่รอดและเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ รัฐบาล
ออกกฎหมายมา เว้นที่ดินทั้งหมดเป็นของรัฐ ไม่ให้ใคร เป็น
เจ้าของซื้อขายไม่ได้ แล้วรัฐบาลนำที่ดินนั้นมาแบ่งปันให้ประชาชน
ทำกิน

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นควยอย่างยิ่ง	๕๐	๒๐.๘๔	
เห็นควย	๒๘	๒๗.๘๗	
ไม่มีความเห็น	๓๒	๑๓.๑๑	
ไม่เห็นควย	๒๖	๒๗.๘๗	
ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๒๒	๑๐.๒๒	
รวม	๒๕๘	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๒.๘๐$

จากตารางที่ ๘๒ แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่วิสภาพแรงงานส่วนมากมีทัศนคติ
ที่คัดค้านการกำจัดกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคล แต่ฝ่ายที่มีทัศนคติที่ไม่ดีก็มีจำนวนมากถึง ร้อยละ
๓๘.๕๓ และมีตัวกลางเลขคณิตเท่ากับ ๒.๘๐ นั้น ก็ชี้ให้เห็นว่ามีความกำกวมกัน
อยู่ระหว่างทั้งสองฝ่าย

๒.๒.๗ ทักษะการตัดสินใจโดยผู้นำมีอำนาจเกินขีด

ตารางที่ ๔๗

แสดง ทักษะการตัดสินใจโดยผู้นำมีอำนาจเกินขีดที่เกี่ยวข้อง

คำถามข้อ ๒๐ หากใ้ผู้นำที่ ๆ และไว้วางใจใ้มาปกครองประเทศ และใ้ท่าน
มีอำนาจสิทธิขาดในการตัดสินใจใด ๆ อย่างเต็มที่ จะช่วยใ้
การแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศเร็วขึ้น

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นควยอย่างยิ่ง	๗๒	๒๙.๕๑	
เห็นควย	๘๒	๓๓.๒๑	
ไม่มีความเห็น	๒๔	๙.๕๘	
ไม่เห็นควย	๕๕	๒๒.๕๘	
ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๑๑	๔.๕๑	
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	X = ๒.๓๙

จากตารางที่ ๔๗ ช้ให้เห็นว่าผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมาก ก็อ
ร้อยละ ๒๓.๑๑ มีทัศนคติที่คิดต่อการมอบใ้ผู้นำมีอำนาจตัดสินใจโดยเกินขีด
เพราะถ้ถ้ว่าจะเป็นการแก้ปัญหาใ้รวดเร็วทันใจ ส่วนฝ่ายที่ไม่เห็นอ้วยมีถ้ถึง
ร้อยละ ๒๗.๐๘ ถ้ถ้ถ้ใ้มีจำนวนมากพอสมควรและมีตัวกลางเลขคณิตเท่ากับ
๒.๓๙ ก็แสดงใ้เห็นชัดเจนว่ามีความโน้มเอียงไปทางค่านเผด็จการ

๒.๒.๘ ทิศนคติต่อการช้จักแนวความคิดที่โต้แย้งอย่างรุนแรง

ตารางที่ ๔๘

แสดง ทิศนคติต่อการช้จักแนวความคิดที่โต้แย้งอย่างรุนแรง และ เกิดขาด

คำถามข้อ ๑๘ ประเทศชาติจะไม่มั่นคง ถ้าปล่อยให้มีการแสดงความคิดเห็นที่
ช้กันนโยบายของรัฐบาล และหากรัฐบาลไม่จัดการอย่าง
เด็ดขาดก็ในวันจะเป็นผลร้าย

รายการแสดงทิศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นควยอย่างยิ่ง	๔๔	๒๐.๐๘	
เห็นควย	๒๓	๙.๘๓	
ไม่มีความเห็น	๒๕	๑๐.๒๕	
ไม่เห็นควย	๘๒	๓๕.๒๕	
ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๒๖	๒๕.๒๕	
รวม	๒๔๐	๑๐๐.๐๐	X̄ = ๓.๓๒

จากตารางที่ ๔๘ แสดงให้เห็นว่าผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมาก คือ
ร้อยละ ๒๐.๕๐ มีทิศนคติที่ไม่คือต่อการตอบโต้หรือช้จักแนวความคิดที่ช้กันกับ
ผู้ปกครองควยความรุนแรงและ เกิดขาด แ่ขณะเดียวกันก็มีผู้ที่เห็นควยถึง
ร้อยละ ๒๕.๕๑ ซึ่งก็เป็นกลุ่มที่ใหญ่พอสมควรและจากตัวกลางเลขคณิต ๓.๓๒
ชี้ให้เห็นว่ามีความโน้มเอียงที่ไม่นิยมอ่านาจนิยมเผด็จการเพียงเล็กน้อย

ตารางที่ ๕

แสดงทัศนคติต่อระบบการปกครองแบบเผด็จการ

ลำดับที่	รายการแสดงทัศนคติ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่มีความเห็น		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		ตัวกลาง เลขคณิต
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
๑	การปล้น ژی มขึ้น การค้ายาเสพติด ข้าราชการ คอร์รัปชั่น ฯลฯ ถ้ามีผู้นำที่ใจกว้างอย่างเด็กชายแบบ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ปราบปรวมผู้กระทำผิดความผิด อย่างรุนแรง เช่น ประหารชีวิตเสีย อย่างนี้บ้าน เมืองก็จะสงบร่มเย็นได้	๑๑๒	๔๕.๘๐	๕๖	๒๑.๓๑	๑๒	๖.๕๖	๔๔	๒๐.๐๘	๑๕	๖.๑๕	๒.๑๘
๒	คนที่มาเป็นนายกรัฐมนตรี จะมาจากการบิ อานาจหรือจากการเลือกตั้งหรือด้วยวิธีใดก็ตาม มิใช่เรื่องสำคัญ สำคัญที่คน ๆ นั้นมีความสามารถ เฉลียวฉลาด เข้มแข็งและรับนิยชมชอบประชาชน ก็พอหรือเปล่า	๑๐๑	๔๑.๓๘	๔๔	๔๐.๕๓	๑๒	๕.๘๒	๒๐	๘.๒๐	๑๒	๕.๘๒	๑.๘๕
๓	พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นผู้นำที่คนๆก็มี อุปสรรคในการทำงานเช่น จะทำอะไรต้องได้รับความ เห็นชอบจากสภานิติบัญญัติหรือจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เหล่านี้ ทำให้ท่านทำอะไรลำบากหากให้ท่านมีอำนาจสั่ง การได้ทุกอย่างอย่างถูกต้องและทุกหน่วยงานปฏิบัติตาม ก็จะแก้ปัญหาทุกอย่างได้อย่างรวดเร็วทันใจ	๔๔	๑๘.๐๓	๒๖	๒๕.๘๑	๓๘	๑๕.๘๘	๓๕	๓๐.๓๕	๒๔	๙.๘๔	๒.๘๔

ลำดับที่	รายการแสดงทัศนคติ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่มีความเห็น		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		ตัวกลาง เลขคณิต
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
๔	การออกกฎหมายมาใช้บังคับได้ ต้องผ่านกร พิจารณาให้ความเห็นชอบจาก สภานิติบัญญัติ หลายชั้นก่อนนั้น ทำให้กฎหมายออกมาล่าช้า ไม่ทันกับเหตุการณ์	๔๑	๑๒.๘๐	๑๐๗	๔๓.๘๕	๓๖	๑๓.๑๑	๕๔	๒๒.๑๓	๑๐	๔.๑๐	๒.๒๓
๕	ครั้งหนึ่ง จอมพล ป.พิบูลสงคราม เคยออก คำสั่งห้ามประชาชนเคี้ยวหมากนั้นเป็นสิ่งที่ดี เพราะ การเคี้ยวหมากไม่ได้อาให้เกิดประโยชน์ใด ครั้งข้าม ทำให้เสียพื้นที่ของชาติในการปลูกหมาก ปลูกพุด เพื่อความอุดมและ เจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ	๒๕	๑๐.๒๕	๒๗	๒๗.๕๖	๕๘	๒๓.๗๗	๘๓	๓๔.๐๖	๑๑	๔.๕๑	๒.๕๕
๖	รัฐควรออกกฎหมายมา เว้นที่ดินทั้งหมดเป็นของรัฐ ไม่ให้ใคร เป็นเจ้าของซื้อขายไม่ได้ แล้วรัฐนำที่ดิน นั้นมาแบ่งปันให้ประชาชนทำกิน	๕๐	๒๐.๔๔	๒๘	๒๗.๘๗	๓๖	๑๓.๑๑	๖๘	๒๗.๘๗	๒๖	๑๐.๖๖	๒.๘๐
๗	หากโคขุนน้ำที่ ๆ และไว้วางใจใครมาปกครองประเทศ และให้ท่านมีอำนาจสิทธิขาดในการตัดสินใจใด ๆ อย่าง เต็มที่ จะช่วยให้การแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศเร็วขึ้น	๗๒	๒๘.๕๑	๘๖	๓๓.๒๑	๒๔	๙.๘๔	๕๕	๒๒.๕๔	๑๑	๔.๕๑	๒.๓๘
๘	ประเทศชาติจะไม่มั่นคง ถ้าปล่อยให้มีการแสดงความคิด เห็นที่ขัดแย้งนโยบายของรัฐบาลและหากรัฐบาลไม่จัดการ อย่างเด็ดขาดก็นับว่า จะเป็นผลร้าย	๔๔	๒๐.๐๘	๒๓	๙.๔๓	๒๕	๑๐.๒๕	๘๖	๓๕.๒๕	๖๑	๒๕.๒๕	๓.๓๖
ตัวกลางเลขคณิต		๒๖	๒๕.๓๑	๗๐	๒๘.๖๘	๓๐	๑๒.๑๘	๖๑	๒๕.๑๐	๒๑	๘.๗๔	๒.๖๐

จากตารางที่ ๔๔ ซึ่งนำเอาทัศนคติต่อรูปแบบการปกครองแบบ
เผด็จการต่าง ๆ มาร่วมพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า ผู้นำสหภาพแรงงานโดย
เฉลี่ยแล้ว ร้อยละ ๕๔.๐๐ มีความเห็นก็เห็นงามกับระบบการปกครองแบบเผด็จการ
อำนาจนิยม ร้อยละ ๓๓.๕๕ ไม่เห็นก็เห็นงามด้วย มีตัวกลาง เฉลยคิดเท่ากับ
๒.๒๐ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าผู้นำสหภาพแรงงานมีความโน้มเอียงที่จะนิยมชมชอบการ
ปกครองตามระบบเผด็จการอำนาจนิยม แต่เมื่อเปรียบเทียบกับทัศนคติของผู้นำ
สหภาพแรงงานต่อระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งเท่ากับ ๓.๕๐ แล้วจะเห็น
ได้ว่ามีความโน้มเอียงที่จะนิยมชมชอบระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยมากกว่า
ความนิยมชมชอบระบบเผด็จการ

๒.๓ ความเป็นผู้มีปัจจัยเอื้ออำนาจต่อเผด็จการ

เพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้นำเอาลักษณะของความเป็นผู้
มีปัจจัยเอื้ออำนาจต่อการปกครองแบบเผด็จการมาแจกแจงเป็นข้อ ๆ เพื่อให้ผู้นำ
สหภาพแรงงานตอบแล้วนำผลมาวิเคราะห์ ดังนี้

๒.๓.๑ ความเป็นผู้ยึดมั่นในค่านิยมแบบพื้น ๆ

ตารางที่ ๕๐

แสดง ความเป็นผู้ยึดมั่นในค่านิยมแบบพื้น ๆ ในเรื่องชกกลาง สไลด์ศาสตร์

คำถามข้อ ๑๒ ประเทศไทยเรากำรงเอกราชมาได้นับพัน ๆ ปี ก็เพราะพระสยาม
เทวาธิราชท่านคุ้มครอง

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นควยอย่างยิ่ง	๔๑	๑๒.๘๐	
เห็นควย	๖๖	๒๓.๐๕	
ไม่มีความเห็น	๕๕	๒๒.๕๔	
ไม่เห็นควย	๕๕	๑๘.๕๔	
ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๓๓	๑๕.๑๖	
รวม	๒๕๐	๑๐๐.๐๐	X̄ = ๒.๘๘

จากตารางที่ ๕๐ แสดงให้เห็นว่าที่มีค่านิยมแบบพื้นเมือง ที่เชื่อถือ
ในอนุภาพของเทพคาฟ้าดิน กับฝ่ายที่ไม่เชื่อนั้นมีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน และมีกลุ่ม
ที่ยังตั้งอยู่ถึงร้อยละ ๒๒.๕๔ นั้น นับได้ว่าเป็นจำนวนค่อนข้างมาก แต่จากตัวกลาง
เลขคณิตเท่ากับ ๒.๘๘ แล้วพอสรุปได้ว่าผู้นำสหภาพแรงงานมีความโน้มเอียงที่
จะเป็นผู้มีปัจจัยเอื้ออำนวยต่อเผด็จการเล็กน้อย

๒.๓.๒ ความเป็นผู้จงรักภักดีและเชื่อฟังผู้นำ

ตารางที่ ๕๑

แสดง ความเป็นผู้จงรักภักดีและเชื่อฟังผู้นำ

คำถามข้อ ๑๔ ในฐานะที่เป็นไพร่ฟ้าประชาชน เราควรเคารพเชื่อฟังคำสั่งและจงรักภักดีต่อผู้นำดังกล่าวที่ว่า "เชื่อผู้นำชาติพ้นภัย"

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นคว้ายอย่างยิ่ง	๔๑	๑๒.๘๐	
เห็นควาย	๔๐	๑๒.๓๘	
ไม่มีความเห็น	๔๗	๑๔.๒๖	
ไม่เห็นควาย	๗๔	๓๐.๓๓	
ไม่เห็นควายอย่างยิ่ง	๔๒	๑๓.๒๑	
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	๕ ๓ ๓.๑๕

จากตารางที่ ๕๑ แสดงให้เห็นว่าผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมาก คือ ร้อยละ ๔๗.๕๔ ไม่นิยมที่จะเป็นเสมือนเครื่องจักร หรือหุ่นใหญ่่นำขงการหรือเชื่อฟังแต่ผู้นำ แต่ก็มีผู้นิยมถึง ร้อยละ ๓๓.๑๕ ซึ่งก็เป็นจำนวนที่ไม่น้อยนัก และตัวกลางเลขคณิต เป็น ๑.๕๕ จึงสรุปได้ว่าผู้นำสหภาพแรงงานมีแนวโน้มไม่นิยมการเชื่อฟังผู้นำโดยไม่ไตร่ตรอง ซึ่งก็ถือว่ามีแนวโน้มไม่เอื้ออำนวยต่อเผด็จการอำนาจนิยมเล็กน้อย

๒.๓.๓ ความเป็นผู้นิยมทำตามคำสั่งแต่เพียงอย่างเดียว

ตารางที่ ๕๒

แสดง ความเป็นผู้นิยมปฏิบัติตามคำสั่งโดยเคร่งครัด

คำถามข้อ ๑๒ เมื่อหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาสั่งอะไรมา เราควรจะทำไปตามนั้น เพราะเราไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบอะไร

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๔๘	๑๙.๒๗	
เห็นด้วย	๒๗	๑๑.๐๗	
ไม่มีความเห็น	๒๕	๑๐.๒๕	
ไม่เห็นด้วย	๙๙	๔๐.๕๗	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๕๕	๑๘.๘๔	
รวม	๒๕๔	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๓.๒๗$

จากตารางที่ ๕๒ แสดงให้เห็นว่าผู้น่าสทหาภาพแรงงานส่วนมาก คือ ร้อยละ ๕๙.๐๗ ที่ไม่นิยมคอยทำตามคำสั่งเพียงอย่างเดียว และที่วกลางเลขคณิต ๓.๒๗ ก็ชี้ให้เห็นว่ามีแนวโน้มไม่นิยมการเป็นแต่เพียงผู้ทำตามคำสั่งจึงมีแนวโน้มไม่เชื่ออำนาจต่อเน้จ้การ

๒.๓.๘ ความเป็นผู้ไม่ชอบแสดงความกึกกั้น

ตารางที่ ๕๓

แสดง ความเป็นผู้ไม่นิยมแสดงความกึกกั้น ละเลยปล่อยให้เป็นเรื่องของผู้มีอำนาจ

คำถามข้อ ๑๐ "ถูกไปสองไฟเบี่ยงเสียคำสิ่งทอง" ยังเป็นภาพที่ใช้ได้ดีในการทำงานปัจจุบัน

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๐	๔.๑๐	
เห็นด้วย	๘๕	๓๔.๘๘	
ไม่มีความเห็น	๒๗	๑๑.๐๗	
ไม่เห็นด้วย	๗๒	๓๐.๑๕	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๔๖	๑๘.๘๕	
รวม	๒๔๐	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๓.๒๖$

จากตารางที่ ๕๓ แสดงให้เห็นว่าผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมาก คือร้อยละ ๕๐.๐๐ ไม่นิยมการไม่รวมแสดงความกึกกั้น แต่ก็มีร้อยละ ๓๔.๘๘ ที่ชอบที่จะไม่แสดงความกึกกั้น และจากตัวกลางเลขคณิตเท่ากับ ๓.๒๖ ก็ชี้ให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพมีแนวโน้มที่ไม่นิยมการไม่แสดงความกึกกั้น และมีแนวโน้มไม่เอื้ออำนวยต่อผู้จัดการ

ตารางที่ ๕๕

แสดง ความเป็นผู้มีปัจจัยเจ็ดอันช่วยต่อเนกจักรการ

ลำดับที่	รายการแสดงทัศนคติ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน ร้อยละ	เห็นด้วย จำนวน ร้อยละ	ไม่มีความเห็น จำนวน ร้อยละ	ไม่เห็นด้วย จำนวน ร้อยละ	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน ร้อยละ	ตัวกลาง เลขคณิต
๑	ประเทศไทยควรเอกราชมาไกล้มหัน ๆ ปี ก็เพราะพระสยามเทวาธิราชคุ้มครอง	๔๑ ๑๒.๘๐	๒๖ ๒๓.๐๕	๕๕ ๒๒.๕๘	๔๕ ๑๘.๘๘	๓๗ ๑๕.๑๖	๒.๘๘
๒	ในฐานะที่เป็นไพร่ฟ้าประชาชน เราควร เคารพเชื่อฟังคำสั่งและจงรักภักดีที่ผู้นำ ถึงกล่าวที่ว่า "เชื่อนำชาติพ้นภัย"	๔๑ ๑๒.๘๐	๔๐ ๑๖.๓๘	๔๓ ๑๘.๒๖	๓๘ ๑๖.๓๓	๔๒ ๑๗.๖๑	๓.๑๕
๓	เมื่อหัวหน้า หรือผู้บังคับบัญชาสั่งอะไร มาเราควรทำตามนั้น เพราะเราไม่ จำเป็นต้องรับผิดชอบอะไร	๔๘ ๑๘.๒๗	๒๗ ๑๑.๐๗	๒๕ ๑๐.๒๕	๔๘ ๑๙.๕๗	๔๕ ๑๘.๘๘	๓.๒๗
๔	"พูดไปสองไพเบี้ยนึ่งเสี้ยวสิ่งทอง" เป็นภาษิตที่ใช้ได้ในการทำงานปัจจุบัน	๑๐ ๔.๑๐	๘๕ ๓๔.๘๘	๒๗ ๑๑.๐๗	๓๒ ๑๓.๑๕	๔๖ ๑๘.๘๕	๓.๒๖
ตัวกลางเลขคณิต		๓๕ ๑๔.๓๘	๕๕ ๒๒.๓๘	๓๘ ๑๕.๓๘	๓๘ ๑๖.๑๖	๔๒ ๑๗.๖๒	๓.๑๘

จากตารางที่ ๕๕ แสดงให้เห็นว่าเมื่อนำเอาความเป็นผู้มีลักษณะ
 เดือดร้อนว่ยต่อเผด็จการทั้งหมดมาพิจารณาด้วยกันแล้วจะเห็นได้ว่า ผู้นำสหภาพแรงงาน
 ส่วนมาก คือ ร้อยละ ๔๗.๕๕ ไม่เดือดร้อนว่ยต่อเผด็จการ ร้อยละ ๓๒.๖๕ เดือด
 ร้อนว่ยต่อเผด็จการซึ่งเมื่อพิจารณาตัวกลางเลขคณิตเฉลี่ย ก็คือ ๓.๑๔ แล้วจะเห็น
 ได้ว่า ผู้นำสหภาพแรงงานมีแนวโน้มไม่เดือดร้อนว่ยต่อเผด็จการ

๒.๔ ความเป็นผู้มีบุคคลิกภาพเป็นนักเผด็จการอำนาจนิยม

จากการนำเอาลักษณะของบุคคลิกภาพของนักเผด็จการอำนาจ
 นิยมมาแจกแจงเป็นข้อ ๆ แล้ว ให้ผู้นำสหภาพแรงงานตอบนั้นได้ดังนี้

๒.๔.๑ ความเป็นผู้นิยมใช้อำนาจ

ตารางที่ ๕๕

แสดง ความเป็นผู้นิยมใช้อำนาจ

คำถามข้อ ๔ กรมแรงงานควรรีใช้อำนาจตามกฎหมายจักรการกับนายจ้างที่ไม่ปฏิบัติ
 ตามกฎหมายแรงงานอย่างเก้กซาค

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นควยอย่างยิ่ง	๑๕๐	๓๗.๕๗	
เห็นควย	๔๕	๑๑.๕๕	
ไม่มีความเห็น	๓	๑.๒๓	
ไม่เห็นควย	๒	๐.๕๒	
ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๔	๑.๒๔	
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๑.๓๐$

จากตารางที่ ๕๕ แสดงให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมาก คือ ร้อยละ ๕๖.๓๓ นิยมการใช้อำนาจ และมีตัวกลางเลขคณิตเพียง ๑.๓๐ นั้น ชี้ให้เห็นว่าผู้นำสหภาพแรงงานมีแนวโน้มที่จะเป็นนักเผด็จการอำนาจนิยม ซึ่งเรื่องนี้ มีข้อสังเกตจากผู้นำสภาองค์การลูกจ้างว่า ลักษณะการใช้อำนาจในทัศนของผู้นำสหภาพแรงงานในที่นี้หมายถึงอำนาจตามกฎหมาย เกณฑ์หรือตามขอบเขตของกฎหมาย ซึ่งไม่น่าจะเป็นอันตรายต่อประชาธิปไตยแต่อย่างใด แต่ถ้อยคำที่กล่าวมา แม้จะเป็นการนิยมนำอำนาจตามขอบเขตของกฎหมายก็ถือได้ว่า เป็นผู้นิยมใช้อำนาจ ซึ่งเป็นบุคคลลึกลับภาพที่มีแนวโน้มที่จะเป็นนักเผด็จการอำนาจนิยมได้

๒.๔.๒ ความเป็นผู้เคารพบนอบต่อผู้ทรงอำนาจ

ตารางที่ ๕๖

แสดง ความเป็นผู้เคารพบนอบต่อผู้ทรงอำนาจ

คำถามข้อ ๒ การโอนอ่อนเคารพบนอบต่อหัวหน้านั้นคนมักจะทำเป็นการประจบ สอดคล้องแต่แท้จริงแล้วการบนอบต่อหัวหน้าและเชื่อฟังนั้น ไม่มีทางเสียมีแต่จะโคตรี้

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นควยอย่างยิ่ง	๒๔	๑๑.๘๔	
เห็นควย	๑๒๔	๕๐.๘๒	
ไม่มีความเห็น	๓๔	๑๕.๔๘	
ไม่เห็นควย	๕๔	๑๘.๐๓	
ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๘	๓.๕๕	
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๒.๕๔$

จากตารางที่ ๕๖ แสดงให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมาก
คือ ร้อยละ ๒๖.๗๑ มีความนิยมที่จะเคารพขนอมต่อผู้มีอำนาจ ซึ่งความโดยปกติ
ผู้ที่เคารพขนอมต่อผู้มีอำนาจนั้น เมื่อตัวเองมีอำนาจบ้างก็มักจะใช้อำนาจ
อย่างเต็มที่และนิยมให้ผู้อื่นเคารพขนอมตนแบบเดียวกัน อีกทั้งตัวกลางเสขคณิต
เท่ากับ ๒.๕๔ ก็ชี้ให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพแรงงานมีแนวโน้มเป็นผู้นิยมการเคารพ
ขนอมต่อผู้มีอำนาจ มีแนวโน้มเป็นบุคคลลึกลับของนักเผด็จการ อำนาจนิยม...

๒.๔.๓ ความเป็นผู้นิยมใช้กำลังรุนแรงในการตัดสินปัญหา
ไม่ประนีประนอม

ตารางที่ ๕๗

แสดง ความเป็นผู้นิยมใช้กำลังรุนแรงในการตัดสินปัญหา

คำถามข้อ ๔ เวียดนามส่งกำลังทหารเข้ายึดครองเขมร เป็นการบ่อนทำลายความ
มั่นคงในภูมิภาคนี้ ไทยเราควรยกทัพเข้าไปไล่อทหารเวียดนามออก
ไปจากเขมรเสีย

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๒๒	๙.๐๒	
เห็นด้วย	๒๓	๙.๔๓	
ไม่มีความเห็น	๓๒	๑๔.๗๕	
ไม่เห็นด้วย	๕๖	๓๕.๒๕	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๗๗	๓๑.๕๖	
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	X = ๓.๗๑

จากตารางที่ ๕๗ แสดงให้เห็นว่าผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมาก คือ ร้อยละ ๒๖.๖๖ ไม่นิยมการใช้กำลังรุนแรงในการชักชวนปัญหา มีเพียงร้อยละ ๑๔.๔๕ เท่านั้นที่นิยมการใช้กำลังรุนแรง ไม่นิยมสันติวิธี หรือการประนีประนอม ประกอบกับตัวกลาง เลขคดีที่เท่ากับ ๓๐.๗๑ ก็ชี้ให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพแรงงานมีแนวโน้มไม่นิยมการใช้กำลังรุนแรงหรือมีแนวโน้มไม่เป็นนักเผด็จการที่ชอบใช้กำลังรุนแรง

๒.๔.๔ ความเป็นผู้ไม่ไว้ใจเพื่อนมนุษย์

ตารางที่ ๕๘

แสดง ความเป็นผู้ไม่ไว้ใจเพื่อนมนุษย์

คำถามข้อ ๒ ปัจจุบันคนแข่งขันชิงดีชิงเด่น ใช้เล่ห์เหลี่ยมวิธีการต่าง ๆ หากมีคนสมัยปัจจุบันจึงไว้ใจไม่ได้

รายการแสดงทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๗๔	๓๐.๓๓	
เห็นด้วย	๔๐	๓๒.๘๔	
ไม่มีความเห็น	๑๔	๗.๓๘	
ไม่เห็นด้วย	๔๕	๑๘.๐๓	
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๔	๗.๓๘	
รวม	๒๔๕	๑๐๐.๐๐	$\bar{X} = ๒.๓๕$

จากตารางที่ ๕๘ แสดงให้เห็นว่าผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมาก ถึง ร้อยละ ๒๗.๒๒ มีความหวาดระแวงไม่ไว้ใจเพื่อนมนุษย์ เป็นนุคคลิกภาพของนักเผด็จการ มีเพียงร้อยละ ๒๕.๔๑ เท่านั้น ที่มีความไว้ใจเพื่อนมนุษย์มองเพื่อนร่วมโลกในแง่ดี และตัวกลาง เลขคดีที่เท่ากับ ๒.๓๕ นั้น แสดงให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพแรงงานมีแนวโน้มนุคคลิกภาพเป็นนักเผด็จการ ที่มองโลกในแง่ร้าย ไม่ไว้ใจเพื่อนมนุษย์

ตารางที่ ๕๕

แสดง ความเป็นผู้มีบุคลิกภาพเป็นนักเน็คการอ่านาจนิยม

ลำดับที่	รายการแสดงทัศนคติ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่มีความเห็น		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		ตัวกลาง เลขคณิต
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
๑	กรมแรงงานควรใช้อำนาจตามกฎหมาย จัดการกับนายจ้างที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย แรงงานอย่างเด็ดขาด	๑๙๐	๗๗.๘๗	๕๕	๑๘.๕๕	๓	๑.๒๓	๒	๐.๘๒	๔	๑.๒๔	๑.๓๐
๒	การโอนโอนเคาพบนอบคือหัวหน้านั้น คนมักจะมีมองว่าเป็นการประจบสอพลอแต่ แท้จริงแล้ว การนอบน้อมต่อหัวหน้าและเชื่อ ฟังนั้น ไม่มีทางเสียมีแต่จะได้ดี	๒๕	๑๑.๘๕	๑๒๔	๕๐.๘๒	๓๕	๑๕.๕๕	๔๔	๑๘.๐๓	๘	๓.๕๔	๒.๕๔
๓	เวียดนามส่งกำลังทหาร เข้ายึดครองเขมร เป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงในภูมิภาคนี้ ไทยเราควรยกทัพเข้าไปไล่อทหารเวียดนาม ออกไปจากเขมรเสีย	๒๒	๙.๐๒	๒๓	๙.๔๓	๓๒	๑๔.๗๕	๘๒	๓๕.๒๕	๗๗	๓๑.๕๒	๓.๗๑
๔	ปัจจุบันคนแข่งขันชิงดีชิงเด่น ใจเล่ห์เหลี่ยม วิธีการต่าง ๆ หากิน คนสมัยปัจจุบันจึงไว้ ใจใครไม่ได้	๗๔	๓๐.๓๓	๙๐	๓๖.๘๕	๑๘	๗.๓๘	๔๔	๑๘.๐๓	๑๘	๗.๓๘	๒.๓๕
ตัวกลางเลขคณิต		๗๕	๓๒.๒๕	๗๐	๒๘.๙๐	๒๔	๙.๕๕	๔๕	๑๘.๐๓	๒๗	๑๑.๐๓	๒.๕๕

จากตารางที่ ๕๕ เมื่อนำเอาความเป็นผู้มีคุณลักษณะเป็นนักเผด็จการ
อำนาจนิยมมาพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมาก คือ ร้อยละ
๒๑.๑๘ มีคุณลักษณะเป็นนักเผด็จการ ร้อยละ ๒๕.๐๖ มีคุณลักษณะที่ไม่เป็นนัก
เผด็จการและตัวกลางเลขคณิต เท่ากับ ๒.๕๕ ก็ชี้ให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพแรงงาน
มีแนวโน้มมีคุณลักษณะเป็นแบบเผด็จการอย่างเห็นได้ค่อนข้างจะชัดเจน แต่
ขณะเดียวกันผู้นำสหภาพแรงงานก็มีคุณลักษณะที่เป็นนักประชาธิปไตยค่อนข้างสูง
คือ มีตัวกลางเลขคณิต เท่ากับ ๔.๑๕ จึงน่าจะพิจารณาได้ว่า ผู้นำสหภาพแรงงาน
มีคุณลักษณะเป็นนักประชาธิปไตยมากกว่า เป็นนักอำนาจนิยมเผด็จการ

๓. สรุปทัศนคติทางการเมือง

จากข้อมูลที่ใหญ่ผู้นำสหภาพแรงงานแสดงทัศนคติต่อลักษณะของ
ประชาธิปไตยและอำนาจนิยมแล้ว เมื่อแปลงค่าของคำตอบออกมาเป็นตัวเลข
ตามคะแนนที่กำหนดไว้ในขั้นต้นแล้วนำตัวเลขไปหาค่าตัวกลางเลขคณิตตามสูตรทาง
สถิติแล้ว ได้ตัวกลางเลขคณิตเฉลี่ยรวมจากผู้นำสหภาพแรงงานทุกคน เท่ากับ ๓.๒๘
ซึ่งตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตัวกลางเลขคณิตดังกล่าวอยู่ระหว่างช่วงตัวกลางเลขคณิต
คือ ๒.๒๑ - ๓.๔๐ ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่เป็นถึงอำนาจนิยมถึงประชาธิปไตย โดย
ค่อนข้างเป็นประชาธิปไตยเพียงเล็กน้อย และผลจากการแยกวิเคราะห์ที่เป็นราย
หมวดและรายข้อแล้วก็พบว่าในตัวผู้นำสหภาพแรงงานมีทั้งความเป็นประชาธิปไตย
และอำนาจนิยม ซึ่งในระดับใกล้เคียงกัน แต่มีความเป็นประชาธิปไตยมากกว่า
ความเป็นอำนาจนิยม ทั้งนี้ ก็เนื่องจากผู้นำสหภาพแรงงานก็เป็นเช่นเดียวกับคนไทย
ทั่วไป ที่ได้รับการศึกษาทางการเมืองน้อยมากจึงขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
ประชาธิปไตยและอำนาจนิยม ไม่สามารถแยกแยะได้ชัดเจน ส่วนเหตุที่มีความเป็น
ประชาธิปไตยมากกว่าความเป็นอำนาจนิมนั้น เป็นผลพวงหรือผลพลอยได้ของการ
เข้ามามีส่วนร่วมหรือมีบทบาทในสหภาพแรงงาน ซึ่งเป็นองค์กรที่มีรูปแบบความ
เป็นประชาธิปไตย จึงเป็นการได้ฝึกในทางปฏิบัติ

นอกจากนี้ยังได้นำเอาคะแนนจากคำตอบข้อที่ ๕๐ ของแต่ละบุคคลมารวมกันแล้วหาตัวกลางเลขคณิตออกมาเป็นรายบุคคล เพื่อนำเอาระดับตัวกลางเลขคณิตของแต่ละคนไปเปรียบเทียบเกี่ยวกับเกณฑ์ที่กำหนดเอาไว้เพื่อให้ทราบว่าแต่ละบุคคลมีความเป็นประชาธิปไตยและอำนาจนิยมมากน้อยเพียงใด ซึ่งได้ผลจากการเปรียบเทียบตามตารางที่ ๒๐ ดังนี้ คือ

ตารางที่ ๒๐

แสดง ระดับทัศนคติทางการเมืองของผู้นำสหภาพแรงงาน

ระดับช่วงทัศนคติ ($\bar{x}$)	เกณฑ์การวัดทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ
๑.๐๐ - ๑.๘๐	เป็นอำนาจนิยมอย่างมาก	๑	๐.๘๑
๑.๘๑ - ๒.๒๐	เป็นอำนาจนิยม	๓๐	๑๒.๓๐
๒.๒๑ - ๓.๕๐	กึ่งอำนาจนิยมกึ่งประชาธิปไตย	๑๑๓	๔๖.๓๑
๓.๕๑ - ๔.๒๐	เป็นประชาธิปไตย	๕๗	๓๕.๓๕
๔.๒๑ - ๕.๐๐	เป็นประชาธิปไตยอย่างมาก	๓	๑.๒๓
รวม		๒๔๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒๐ แสดงให้เห็นว่า ผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมาก คือ ร้อยละ ๔๖.๓๑ มีระดับทัศนคติที่เป็นกึ่งอำนาจนิยม กึ่งประชาธิปไตย รองลงมา คือผู้ที่ทัศนคติระดับที่จัดได้ว่าเป็นประชาธิปไตย ร้อยละ ๓๕.๓๕ และระดับที่ถือว่าเป็นอำนาจนิยม ร้อยละ ๑๒.๓๐ ส่วนผู้ที่ เป็นประชาธิปไตยอย่างมากและเป็นอำนาจนิยมอย่างมายนั้นมีน้อยมาก

ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิสูจน์สมมติฐาน

จากสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งหมด ๔ ข้อนั้น จะได้นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาวิเคราะห์เป็นรายข้อไป โดยนำเอาคะแนนของทัศนคติทางการเมืองของผู้นำสหภาพแรงงานที่แสดงไว้ในแต่ละข้อมารวมกันในแต่ละกลุ่มตามสมมติฐาน เช่น กลุ่มช่วงอายุ กลุ่มระดับการศึกษา เป็นต้น แล้วหาตัวกลางเลขคณิตออกมา เพื่อนำมาเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งผลปรากฏดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ จากสมมติฐานที่ว่า "ผู้นำสหภาพแรงงานจะมีทัศนคติทางการเมืองที่ส่งเสริมประชาธิปไตยหรืออำนาจนิยมมากน้อยเพียงใดมีความสัมพันธ์กับระดับอายุของผู้นำสหภาพแรงงาน" นั้น

จากการแยกผู้นำสหภาพแรงงานออกตามกลุ่มอายุต่าง ๆ แล้วนำคะแนนของแต่ละกลุ่มมาคำนวณหาค่าตัวกลาง เลขคณิตแล้วปรากฏผลตามตารางที่ ๒๑ คือ

ตารางที่ ๒๑

แสดง ความสัมพันธ์ของอายุกับทัศนคติทางการเมือง

ระดับอายุ	จำนวน	ร้อยละ	ตัวกลางเลขคณิต
๒๐ - ๒๕ ปี	๓๙	๑๕.๕๘	๓.๓๕
๒๖ - ๓๐ ปี	๖๕	๒๖.๖๕	๓.๓๒
๓๑ - ๓๕ ปี	๖๕	๒๖.๖๕	๓.๒๐
๓๖ - ๔๐ ปี	๕๕	๑๘.๕๕	๓.๓๒
๔๑ - ๔๕ ปี	๑๓	๕.๓๓	๓.๒๘
๔๖ - ๕๐ ปี	๗	๒.๘๗	๓.๒๙
๕๐ ปีขึ้นไป	๑๐	๔.๑๐	๓.๑๘
รวม	๒๕๔	๑๐๐.๐๐	๓.๒๘

จากการวางที่ ๒๑ แสดงให้เห็นว่าในแต่ละระดับช่วงอายุของผู้นำ สหภาพแรงงานนั้น ผลจากการคำนวณหาค่าตัวกลาง เลขคณิตพบว่าในแต่ละระดับ ช่วงอายุมีค่าของตัวกลาง เลขคณิตแตกต่างกันน้อยมาก กล่าวคือระดับช่วงอายุ ที่มีตัวกลาง เลขคณิตสูงที่สุด คือระดับช่วงอายุ ๒๐ - ๒๕ ปี ซึ่งมีตัวกลาง เลขคณิตเท่ากับ ๓.๓๕ และระดับช่วงอายุที่มีค่าตัวกลาง เลขคณิตค่าที่สูงสุดคือ ระดับอายุเกิน ๕๐ ปีขึ้นไป มีค่าตัวกลาง เลขคณิตเท่ากับ ๓.๑๔ ซึ่งต่างกัน เพียง ๐.๑๗ เท่านั้น และเมื่อเปรียบเทียบกับตัวกลาง เลขคณิตของทั้งหมด คือ ๓.๒๔ แล้ว จะเห็นได้ว่าทั้งกลุ่มสูงสุดและต่ำสุดอยู่ในระดับใกล้เคียงกับตัวกลาง เลขคณิตของทั้งหมดมาก

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าอายุของผู้นำสหภาพแรงงานไม่มีผลเกี่ยวข้องกับทัศนคติทางการเมืองของผู้นำสหภาพแรงงานแต่อย่างใด

สมมุติฐานที่ ๑ ที่ว่าผู้นำสหภาพแรงงานจะมีทัศนคติทางการเมือง ส่งเสริมประชาธิปไตยหรืออำนาจนิยมมากน้อยเพียงใดมีความสัมพันธ์กับอายุของผู้นำสหภาพแรงงานนั้น จึงสรุปได้ว่าสมมุติฐานดังกล่าวไม่เป็นความจริง

สมมุติฐานที่ ๒ จากสมมุติฐานที่ว่า "ผู้นำสหภาพแรงงานจะมีทัศนคติทางการเมือง ที่ส่งเสริมประชาธิปไตยหรืออำนาจนิยมมากน้อยเพียงใดมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของผู้นำสหภาพแรงงาน" นั้น

จากการแยกผู้นำสหภาพแรงงานออกตามระดับการศึกษาแล้วนำ คะแนนของแต่ละกลุ่มมาคำนวณหาค่าตัวกลาง เลขคณิต เพื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม ผลปรากฏตามตารางที่ ๒๒ ดังนี้

ตารางที่ ๒๒

แสดง ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับทัศนคติทางการเมือง

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ	ตัวกลางเลขคณิต	
ประถมศึกษา	๓๖	๑๒.๕๖	๓.๑๕	
มัธยมศึกษาตอนต้น	๗๔	๓๐.๓๓	๓.๑๒	
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๔๓	๑๗.๒๒	๓.๕๒	
ประโยควิชาชีพ (ปวช.)	๔๑	๑๖.๕๐	๓.๒๗	๓.๓๕
ประโยควิชาชีพ (ปวส.)	๒๑	๘.๖๑	๓.๕๐	
อนุปริญญา	๑๐	๔.๑๐	๓.๗๒	๓.๓๗
ปริญญาตรีขึ้นไป	๒๔	๙.๕๔	๓.๕๙	
รวม	๒๘๘	๑๐๐.๐๐	๓.๒๘	

จากตารางที่ ๒๒ แสดงให้เห็นว่าทัศนคติทางการเมืองของผู้ว่า สหภาพแรงงานที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น คือ ๓.๑๕ และ ๓.๑๒ นั้น ถือได้ว่าไม่มีผลแตกต่างกันและจัดอยู่ในระดับกึ่งอำนาจ นิยมกึ่งประชาธิปไตย โดยต่ำกว่าระดับตัวกลางเลขคณิตของทั้งหมด คือ ๓.๒๘ เพียงเล็กน้อย ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและประโยค วิชาชีพ (ปวช.) คือ ๓.๕๒ และ ๓.๒๗ นั้น มีความแตกต่างอันมีนัยนัย เป็นประชาธิปไตยมากกว่า ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างเห็นได้ ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งมีระดับทัศนคติ เท่ากับ ๓.๕๒ นั้น จัดอยู่ในระดับเป็นประชาธิปไตย ซึ่งเรื่องนี้พอจะสันนิษฐาน ได้ว่าผู้ที่สำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นโดยมากจะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งทำให้มีโอกาสได้ศึกษาค้นคว้า ความรู้ มากกว่าผู้สำเร็จ ปวช. ที่มุ่งสู่วิชาชีพ

สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประโยควิชาชั้นสูง (ปวส.) และระดับ
อนุปริญญา นั้น ค่าตัวกลางเลขคณิต คือ ๓.๔๐ และ ๓.๓๒ เมื่อเปรียบเทียบกับระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลายและ ปวช. แล้วความแตกต่างไม่ชัดเจน แต่เมื่อเปรียบเทียบกับ
ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นแล้วมีความแตกต่าง คือมีแนวโน้มเป็นประชา-
ชิปไตยมากกว่า เห็นได้ชัดเจนและสำหรับผู้สำเร็จปริญญาตรีขึ้นไป ซึ่งมีค่าตัวกลาง
เลขคณิตถึง ๓.๕๕ ก็ยังมีความแตกต่างจากผู้สำเร็จการศึกษาจากระดับล่างอย่างเห็น
ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนั้น น่าจะถือได้ว่าระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับทัศนคติทางการเมือง
ของผู้นำสหภาพแรงงานและมีลักษณะสอดคล้องกับสมมุติฐานที่กำหนดว่า ผู้มีระดับการศึกษา
สูงจะมีทัศนคติส่งเสริมประชาธิปไตยมากกว่าผู้มีระดับการศึกษาต่ำและส่งเสริมอำนาจ
นิยมน้อยกว่าผู้มีระดับการศึกษาต่ำด้วย

เพื่อให้การพิสูจน์สมมุติฐานนี้กระจ่างชัดยิ่งขึ้นจึงได้แยกวิเคราะห์เกี่ยวกับการ
การศึกษอบรมทางการเมืองของผู้นำสหภาพแรงงานประกอบด้วย โดยแยกผู้นำสหภาพ
แรงงานออกเป็นกลุ่มที่เคยเข้ารับการอบรมหลักสูตรทางการเมืองการปกครองและกลุ่ม
ที่ไม่เคยนำคะแนนของแต่ละกลุ่มมาหาตัวกลางเลขคณิตแล้ว เปรียบเทียบกันซึ่งผล
ปรากฏตามตารางที่ ๒๓ คือ

ตารางที่ ๒๓

แสดง ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมทางการเมืองกับทัศนคติทางการเมือง

การอบรมและแหล่งอบรม	จำนวน	ร้อยละ	ตัวกลางเลขคณิต
ไม่เคยเข้าอบรมทางการเมือง	๒๑๒	๘๖.๘๘	๓.๒๖
เข้าอบรมที่กองอำนาจการรักษ ความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.)	๑๘	๗.๓๘	๓.๔๔
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๗	๒.๘๗	๓.๔๔
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	๑	๐.๔๑	๓.๓๕
ไม่แจ้ง	๖	๒.๔๖	๓.๒๖
รวม	๒๕๔	๑๐๐.๐๐	๓.๒๘

} $\bar{X} = 3.49$

จากตารางที่ ๒๓ แสดงให้เห็นว่าผู้นำสหภาพแรงงานที่ไม่เคยเข้
รับการอบรมมีค่าตัวกลางเลขคณิตเพียง ๓.๒๒ ซึ่งต่ำกว่าระดับตัวกลางเลขคณิต
ของทั้งหมด และจัดอยู่ในระดับกึ่งอำนาจนิยม กึ่งประชาธิปไตย ในขณะที่กลุ่มที่
เคยได้เข้ารับการอบรมทางการ เมืองการปกครองมีค่าตัวกลางเลขคณิตถึง
๓.๘๑ ซึ่งถือว่าเป็นประชาธิปไตย ข้อแตกต่างอันนี้ทำให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า
การศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาทางด้านการเมืองการปกครองมีความ
สัมพันธ์กับทัศนคติทางการเมืองการปกครองของผู้นำสหภาพแรงงานเป็นอย่างยิ่ง

ดังนั้น สมมุติฐานที่ว่าผู้นำสหภาพแรงงานจะมีทัศนคติทางการเมือง
เป็นประชาธิปไตยหรืออำนาจนิยมมากน้อยเพียงใด มีความสัมพันธ์กับระดับ
การศึกษาของผู้นำสหภาพแรงงานนั้น จึงเป็นความจริงโดยผู้เริ่ระดับการศึกษาสูง
จะมีทัศนคติส่งเสริมประชาธิปไตยมากกว่าผู้เริ่ระดับการศึกษาต่ำ และในทางกลับกันก็
ส่งเสริมอำนาจนิยมน้อยกว่าด้วย

สมมุติฐานที่ ๓ จากสมมุติฐานที่ว่า "ผู้นำสหภาพแรงงานจะมีทัศนคติ
ทางการเมืองที่ส่งเสริมประชาธิปไตยหรืออำนาจนิยมมากน้อยเพียงใดมีความ
สัมพันธ์กับระดับรายได้ของผู้นำสหภาพแรงงาน" นั้น

จากการแยกผู้นำสหภาพแรงงานออกตามระดับรายได้ なくะแนน
ของแต่ละกลุ่มมาหาค่าตัวกลางเลขคณิต เพื่อนำมาเปรียบเทียบกันในแต่ละ
กลุ่มแล้ว ผลปรากฏดังตารางที่ ๒๔ ดังนี้

ตารางที่ ๒๔

แสดง : ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับทัศนคติทางการเมือง

ระดับรายได้/เดือน	จำนวน	ร้อยละ	ตัวกลางเลขคณิต
ไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท	๓๕	๑๔.๓๕	๓.๑๙
๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท	๒๙	๒๘.๒๗	๓.๒๐
๓,๐๐๑ - ๔,๐๐๐ บาท	๕๖	๒๒.๙๕	๓.๒๕
๔,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท	๔๕	๑๘.๔๔	๓.๓๘
๕,๐๐๑ - ๖,๐๐๐ บาท	๒๒	๙.๐๒	๓.๓๖
๖,๐๐๑ ขึ้นไป	๑๗	๖.๙๗	๓.๖๐
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	๓.๒๘

จากตารางที่ ๒๔ แสดงให้เห็นว่าผู้นำสหภาพแรงงานส่วนมากมีรายได้อยู่ในระดับ ๒,๐๐๑ - ๔,๐๐๐ บาทต่อเดือน และจากค่าตัวกลางเลขคณิตของแต่ละกลุ่มที่ได้แสดงให้เห็นว่าผู้นำสหภาพแรงงานที่มีรายได้น้อยกว่า ๔,๐๐๐ บาท จะมีระดับทัศนคติทางการเมืองไม่แตกต่างกันมากนัก สำหรับผู้ที่มีรายได้ ๔,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน กับผู้ที่มีรายได้ระดับ ๕,๐๐๑ - ๖,๐๐๐ บาทต่อเดือน ก็ไม่มีความแตกต่างกันทางทัศนคติทางการเมือง แต่มีความแตกต่างกันค่อนข้างจะชัดเจนกับกลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า ๔,๐๐๐ บาท โดยผู้ที่มีรายได้ระหว่าง ๔,๐๐๑ - ๖,๐๐๐ บาทต่อเดือน มีความโน้มเอียงไปเป็นประชาธิปไตยมากกว่ากลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า ๔,๐๐๐ บาทต่อเดือน แต่ทั้งสองกลุ่มก็ยังจัดอยู่ในระดับที่ถึงอำนาจนิยมถึงประชาธิปไตย ส่วนผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า ๒,๐๐๐ บาทต่อเดือน นั้นมีความแตกต่างจาก ๒ กลุ่มแรกอย่างเห็นได้ชัดโดยผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า ๒,๐๐๐ บาทต่อเดือน มีตัวกลางเลขคณิตเท่ากับ ๓.๒๐ ซึ่งถือว่าเป็นประชาธิปไตย

จากผลการศึกษานี้ มีแนวโน้มพอจะสรุปได้ว่าทัศนคติทางการเมืองของ
ผู้นำสหภาพแรงงานมีความสัมพันธ์กับระดับรายได้ของผู้นำสหภาพแรงงานโดยระดับ
ทัศนคติต่อประชาธิปไตยมีความแปรผันตามระดับรายได้ ส่วนทัศนคติต่ออำนาจนิยม
นั้นแปรผันกลับกันกับระดับรายได้

การพิจารณาเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้นำสหภาพแรงงาน
กับทัศนคติทางการเมืองนั้นอาจไม่สมบูรณ์นัก เนื่องจากแท้จริงแล้วระดับฐานะทาง
เศรษฐกิจของผู้นำสหภาพแรงงานน่าจะมีความสัมพันธ์กับระดับทัศนคติมากกว่า กล่าวคือ
แม้ผู้นำสหภาพแรงงานบางคนจะมีรายได้สูงแต่มีการระับผิดชอบมากก็อาจจะมีผลให้
ทัศนคติทางการเมืองไม่เป็นไปตามกลุ่มที่มีรายได้สูง หรือในทางกลับกัน บางคนแม้จะ
มีรายได้น้อยแต่ตัวคนเดียวไม่มีภาระรับผิดชอบก็อาจทำให้มีทัศนคติทางการเมืองไม่
สอดคล้องกับกลุ่มผู้มีรายได้น้อยเช่นกัน เพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้นจึงได้ศึกษาความสัมพันธ์
ระหว่างทัศนคติทางการเมืองของผู้นำสหภาพแรงงานกับการระับผิดชอบเลี้ยงดูบุตร และ
ศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติทางการเมืองของผู้นำสหภาพแรงงาน
เฉพาะกลุ่มที่ยังโสดตามระดับรายได้ ดังนี้

ตารางที่ ๒๕

แสดง ความระหว่างภาระรับผิดชอบเลี้ยงดูบุตรกับทัศนคติทางการเมือง

ภาระรับผิดชอบเลี้ยงดูบุตร	จำนวน	ร้อยละ	ตัวกลางเลขคณิต
สมรสแล้วแต่ไม่มีบุตร	๑๓	๘.๒๘	๓.๘๕
มีบุตร ๑ คน	๔๗	๒๘.๘๘	๓.๓๓
มีบุตร ๒ คน	๕๒	๓๓.๑๒	๓.๒๔
มีบุตร ๓ คน	๒๑	๑๓.๓๘	๓.๐๕
มีบุตร ๔ คน	๑๔	๘.๖๒	๓.๑๗
มีบุตร ๕ คน	๖	๓.๘๒	๓.๕๐
มีบุตร เกินกว่า ๕ คน	๔	๒.๕๕	๓.๘๐
รวม	๑๕๗	๑๐๐.๐๐	๓.๒๖

แสดง ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้นำสหภาพแรงงานไสกับทัศนคติทาง
การเมือง

ระดับรายได้	จำนวน	ร้อยละ	ค่ากลางเลขคณิต
ไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท	๑๙	๒๑.๘๘	๓.๒๕
๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท	๓๐	๓๔.๘๘	๓.๓๐
๓,๐๐๑ - ๔,๐๐๐ บาท	๑๔	๑๖.๐๙	๓.๒๕
๕,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท	๑๑	๑๒.๖๘	๓.๓๙
๕,๐๐๑ - ๖,๐๐๐ บาท	๕	๑๐.๓๕	๓.๕๖
๖,๐๐๑ ขึ้นไป	๔	๔.๖๐	๓.๖๐
รวม	๘๓	๑๐๐.๐๐	๓.๓๓

จากตารางที่ ๒๕ แสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์กันระหว่างทัศนคติ
ทางการเมืองกับการระับผิดชอบเลี้ยงดูบุตรโดยทัศนคติที่เป็นประชาธิปไตยจะแปร
ผันกลับกันกับจำนวนบุตรที่ต้องรับผิดชอบกล่าวคือหากมีการระับผิดชอบเลี้ยงดูบุตร
มากก็จะเป็นความเป็นประชาธิปไตยน้อยและมีบุตรน้อยทัศนคติก็โน้มเอียงไปทาง
ประชาธิปไตยมาก และเป็นการแปรผันตามกันกับความเป็นอำนาจนิยม ซึ่ง
ตามตารางที่ ๒๕ มีข้อยกเว้นเฉพาะกลุ่มที่มีบุตร ๕ คนขึ้นไป ซึ่งไม่เป็นไปตาม
กฎเกณฑ์ที่กล่าวไว้มา ทั้งนี้ เนื่องจากกลุ่มดังกล่าวมีจำนวนผู้นำสหภาพแรงงาน
น้อยมาก โอกาสความคลาดเคลื่อนจึงมีมาก ประกอบกับเมื่อย้อนกลับไปดูรายได้
ของผู้นำสหภาพแรงงานที่มีบุตร ๕ คนขึ้นไป พบว่าส่วนมากเป็นผู้มีรายได้สูง
ถึงนั้น แม้จะมีบุตรมากความเดือดร้อนก็ไม่มากนัก

นอกจากนี้ เพื่อความกระจ่างชัดยิ่งขึ้น ตามตารางที่ ๒๖ จึงได้นำ
 เฉพาะผู้นำสหภาพแรงงานที่ยังโสดมาแยกกลุ่มตามระดับรายได้หัวกลางเลขคณิต
 แล้วนำมาเปรียบเทียบกัน ซึ่งจะเห็นได้ว่ากลุ่มผู้มีรายได้ไม่เกิน ๔,๐๐๐ บาทต่อเดือน
 นั้นไม่มีความแตกต่างทางทัศนคติ แต่ระดับสูงขึ้นไปเห็นความแตกต่างได้ชัดเจน
 โดยมีความแปรผันตามกับทัศนคติที่โน้มเอียง เป็นประชาธิปไตยและแปรผันกลับกัน
 กับทัศนคติที่โน้มเอียง เป็นอำนาจนิยม

ดังนั้น จากผลการศึกษาจึงสรุปได้ว่าทัศนคติของผู้นำสหภาพแรงงาน
 จะส่งเสริมประชาธิปไตยหรืออำนาจนิยมมากน้อยเพียงใดนั้นมีความสัมพันธ์กับ
 ระดับรายได้ของผู้นำสหภาพแรงงาน สมมุติฐานข้อนี้จึงค่อนข้างจะยอมรับได้ว่าเป็น
 เป็นความจริง และเป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดว่าผู้มีรายได้สูงจะมีทัศนคติส่งเสริม
 ประชาธิปไตยมากกว่าผู้มีระดับรายได้ต่ำ และในทางกลับกันก็ส่งเสริมอำนาจนิยม
 น้อยกว่า

สมมุติฐานที่ ๔ จากสมมุติฐานที่ว่า "ผู้นำสหภาพแรงงานจะมีทัศนคติ
ที่ส่งเสริมประชาธิปไตยหรืออำนาจนิยมมากน้อยเพียงใดมีความสัมพันธ์กับลักษณะงาน
อาชีพของผู้นำสหภาพแรงงาน" นั้น

จากการแยกกลุ่มผู้นำสหภาพแรงงานออกตามลักษณะงานอาชีพแล้ว
 นำคะแนนของแต่ละกลุ่มไปหาค่าตัวกลางเลขคณิตเพื่อนำมาเปรียบเทียบระหว่าง
 กลุ่ม ผลปรากฏตามตารางที่ ๒๗ ดังนี้

แสดง ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่เท่ากับทัศนคติทางการเมือง

ลักษณะงานอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ	ตัวกลางเลขคณิต
คนงานใช้แรงงานหนัก	๑๒	๘.๘๒	๒.๘๗
คนงานใช้แรงงานเบา	๘๒	๑๗.๒๑	๓.๑๘
กึ่งใช้แรงงานกึ่งงานฝีมือ	๒๙	๑๑.๘๙	๓.๒๕
ช่างเทคนิค	๒๙	๑๑.๘๙	๓.๘๑
งานในสำนักงาน	๕๐	๒๐.๘๙	๓.๒๘
พนักงานขายและบริการ	๒๙	๑๑.๘๙	๓.๓๘
หัวหน้างาน	๓๐	๑๒.๓๐	๓.๒๕
ผู้บริหาร, นักวิชาการ	๒๑	๘.๕๑	๓.๖๒
ไม่ตอบ	๒	๐.๘๒	๓.๑๕
รวม	๒๘๘	๑๐๐.๐๐	๓.๒๘

จากตารางที่ ๒๗ แสดงให้เห็นความแตกต่างของทัศนคติทางการเมืองระหว่างบุคคลที่มีงานอาชีพต่างกัน กล่าวคือ ๔ ระดับแรกได้แก่คนงานใช้แรงงานหนัก คนงานใช้แรงงานเบา คนงานกึ่งใช้แรงงานกึ่งฝีมือ และช่างเทคนิค ทั้ง ๔ กลุ่มนี้ มีความแตกต่างที่เห็นได้ชัดเจนซึ่งคนงานทั้ง ๔ ระดับนี้มีข้อแตกต่างกันหลายด้านตั้งแต่ความหนักเบาของงาน การศึกษาและรายได้ เป็นต้น ดังนั้น จึงแสดงให้เห็นความผันแปรที่ค่อนข้างจะชัดเจน โดยหากเป็นงานอาชีพที่ทำงานหนักจะมีทัศนคติที่ไม่ค่อยดีต่อประชาธิปไตย และในทางตรงกันข้ามก็เป็นทำนองเดียวกัน คือ มีทัศนคติที่ดีต่ออำนาจนิยม

นอกจากนี้ พนักงานขายและบริการกับผู้ที่ทำงานในสำนักงานนั้น ส่วนมากจะมีบุคคลหลายประเภทปะปนกันหลายระดับ จึงยากที่จะนำมาวิเคราะห์ร่วมกับกลุ่มอื่น ๆ ส่วนผู้เป็นหัวหน้างานนั้น มีทัศนคติที่เป็นถึงอำนาจนิยมถึงประชาธิปไตย และอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างต่ำซึ่งกรณีนี้อาจเป็นเพราะความเคยชินกับการ เป็นหัวหน้างาน และใช้อำนาจจนเคยตัว ส่วนระดับผู้บริหารและนักวิชาการนั้น จัดได้ว่าเป็นผู้มีทัศนคติที่ค่อนข้างเป็นประชาธิปไตย ซึ่งมีตัวกลางเลขคณิตเท่ากับ ๓.๒๕ นั้น ถือว่าอยู่ในเกณฑ์เป็นประชาธิปไตย

จากการร่างคำถามพอจะสรุปได้ว่า ทัศนคติทางการเมืองของผู้นำสหภาพแรงงานมีความเกี่ยวข้องกับลักษณะงานอาชีพ จึงสรุปได้ว่าสมมุติฐานดังกล่าวเป็นความจริง คือผู้มีตำแหน่งงานสูงทำงานเบาจะมีทัศนคติที่ส่งเสริมประชาธิปไตยมากกว่าผู้ที่เป็นคนงานระดับล่าง หรือทำงานหนัก และในทางกลับกันก็ส่งเสริมอำนาจนิยมน้อยกว่าด้วย

ส่วนที่ ๔ ผลการศึกษาอื่น ๆ

ผลจากการสำรวจทัศนคติครั้งนี้ นอกจากได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์เพื่อพิสูจน์สมมุติฐานแล้ว ยังได้ข้อมูลบางอย่างที่น่าสนใจ ดังนี้

๔.๑ ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติทางการเมืองกับเพศของผู้นำสหภาพแรงงาน

จากผู้นำสหภาพแรงงานที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๒๔๔ คน เป็นเพศชาย ๒๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘๓ และเพศหญิง ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๗ เมื่อนำคะแนนคำตอบในแบบสอบถามหมวดที่ ๒ ที่ผู้นำสหภาพแรงงานแสดงทัศนคติต่อประชาธิปไตย และอำนาจนิยมมาหาตัวกลางเลขคณิตของแต่ละกลุ่มแล้วหาค่าตัวกลางเลขคณิตปรากฏว่าผู้นำสหภาพแรงงานเพศชายมีตัวกลางเลขคณิตเท่ากับ ๓.๓๑ และตัวกลางเลขคณิตของเพศหญิงเท่ากับ ๓.๐๕ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวกลางเลขคณิตของกลุ่มเพศหญิงอยู่กึ่งกลางพอดี ซึ่งถือว่ามีความเป็นประชาธิปไตย และอำนาจนิยมเท่า ๆ กัน หรือถึงอำนาจนิยมถึงประชาธิปไตย

ส่วนผู้นำสหภาพแรงงานเพศชาย มีตัวกลาง เลขคณิตเท่ากับ ๓.๓๑ นั้น ความเกณฑ์การวัดทัศนคติคือว่ายังอยู่ในระดับถึงอำนาจถึงประชาธิปไตย แต่มีความโน้มเอียงไปทางประชาธิปไตยมากกว่าจนเกือบจะถึงขั้นประชาธิปไตย

๔.๒ ทัศนคติทางการเมืองของผู้นำสหภาพแรงงานในรัฐวิสาหกิจ
กับในกิจการของเอกชน

จากการนำคะแนนการแสดงทัศนคติของผู้นำสหภาพแรงงาน
ในรัฐวิสาหกิจกับกิจการเอกชนมาคำนวณหาค่าตัวกลาง เลขคณิตเพื่อเปรียบเทียบ
กัน ผลปรากฏตามตารางที่ ๒๕ ดังนี้

ตารางที่ ๒๕

แสดง การเปรียบเทียบระดับทัศนคติทางการเมืองของผู้นำสหภาพแรงงานใน
รัฐวิสาหกิจและผู้นำสหภาพแรงงานในกิจการเอกชน

ประเภทของวิสาหกิจ	จำนวน	ร้อยละ	ตัวกลาง เลขคณิต
รัฐวิสาหกิจ	๘๑	๓๗.๓๐	๓.๒๒
เอกชน	๑๔๔	๕๕.๐๒	๓.๒๘
ไม่ตอบ	๕	๓.๖๒	๓.๕๒
รวม	๒๓๐	๑๐๐.๐๐	๓.๒๘

จากตารางที่ ๒๕ แสดงให้เห็นว่าทัศนคติต่อประชาธิปไตยและ
อำนาจนิยมของผู้นำสหภาพแรงงานในรัฐวิสาหกิจกับกิจการเอกชนนั้น แตกต่าง
กันเพียง ๐.๐๖ ซึ่งถือได้ว่าไม่มีความแตกต่างกัน

๔.๓ ทัศนคติทางกรรเมืองของผู้นำสหภาพแรงงานในประเภท
กิจการที่แตกต่างกัน

เมื่อนำเอาคะแนนของทัศนคติของผู้นำสหภาพแรงงานใน
กิจการแต่ละประเภทมาคำนวณหาค่าตัวกลาง เลขคณิตเพื่อนำมาเปรียบเทียบกัน
แล้ว ผลปรากฏตามตารางที่ ๒๕ ดังนี้

ตารางที่ ๒๘

แสดง การเปรียบเทียบทัศนคติทางการ เมืองของผู้นำสหภาพแรงงานในประเภท
กิจการที่แตกต่างกัน

ประเภทของกิจการ	จำนวน	ร้อยละ	ตัวกลาง เลขคณิต
เกษตรกรรม การค้าสัตว์ ป่าไม้			
ประมง	๘	๓.๒๘	๓.๐๗
ผลิตอาหาร เครื่องดื่ม และยาสูบ	๑๘	๗.๓๘	๓.๒๗
การผลิตสิ่งทอ สิ่งถักเครื่องแต่งกาย หนังสัตว์ และผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์	๑๘	๗.๗๘	๓.๕๑
ผลิตไม้ และผลิตภัณฑ์ไม้ เครื่องเรือน	๒	๒.๕๒	๒.๘๐
ผลิตกระดาษ และผลิตภัณฑ์กระดาษ			
การพิมพ์โฆษณา	๒	๒.๕๒	๓.๑๐
ผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ	๑	๓.๒๘	๓.๕๐
ไฟฟ้า ก๊าซ ประปา และพลังงาน	๑๒	๕.๘๒	๓.๖๕
ขนส่ง สถานีเก็บสินค้า คมนาคม	๕๔	๒๒.๑๓	๓.๒๖
บริการสังคม ชุมชน การเงิน ประ กันสังคม	๑๕	๖.๑๕	๓.๒๘
ผลิตภัณฑ์น้ำมันปิโตรเลียม ถ่านหิน			
ยาง และพลาสติก	๒๔	๙.๘๔	๓.๑๘
ผลิตโลหะ เครื่องจักร อุปกรณ์	๔๒	๑๗.๒๑	๓.๒๓
ภัตตาคาร และโรงแรม	๒๗	๑๑.๐๗	๓.๕๒
การก่อสร้าง	๓	๑.๒๓	๒.๘๕
รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	๓.๒๘

จากตารางที่ ๒๕ เมื่อนำตัวกลางเลขคณิตของแต่ละกลุ่มมาเปรียบเทียบกันแล้ว ได้ข้อสรุปดังนี้

๔.๓.๑ ผู้นำสหภาพแรงงานในกิจการผลิตไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้ และเครื่องเรือน กับกิจการก่อสร้าง ที่มีตัวกลางเลขคณิตเท่ากับ ๒.๕๐ และ ๒.๕๔ นั้น ตามเกณฑ์จัดอยู่ในระดับกึ่งประชาธิปไตยถึงอำนาจนิยม แต่มีความโน้มเอียงไปทางอำนาจนิยมเล็กน้อยหรือมีความเป็นอำนาจนิยมมากกว่าความเป็นประชาธิปไตย

๔.๓.๒ ผู้นำสหภาพแรงงานในกิจการไฟฟ้า ประปา และพลังงาน กิจการภัตตาคารและโรงแรม และกิจการผลิตสิ่งทอ สิ่งถักเครื่องแต่งกายหนังสัตว์ ซึ่งมีตัวกลางเลขคณิตเท่ากับ ๓.๒๕ , ๓.๕๒ และ ๓.๕๑ นั้น ถือว่าอยู่เกณฑ์เป็นประชาธิปไตย

๔.๓.๓ กิจการนอกจากนั้นมีตัวกลางเลขคณิตระหว่าง ๓.๐๓ - ๓.๕๐ ซึ่งถือว่าเป็นกึ่งอำนาจนิยมถึงประชาธิปไตย แต่มีความโน้มเอียงไปทางประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจการผลิตภัณฑ์แร่โลหะ เกือบจะถึงระดับเป็นประชาธิปไตย

๔.๔ ความเห็นของผู้นำสหภาพแรงงานต่อการเมืองการปกครองของไทย

ในส่วนท้ายสุดของแบบสอบถาม ได้ตั้งคำถามเป็นคำถามเปิดให้ผู้นำสหภาพแรงงานแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองการปกครองของไทยจากการรวบรวมความคิดเห็นดังกล่าว ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามในข้อนี้ทั้งสิ้น ๕๒ คน คือ ร้อยละ ๓๕.๓๔ และจากการสัมภาษณ์ผู้นำสภาองค์การลูกจ้างพอจะสรุปความเห็นได้ ดังนี้

๔.๔.๑ ผู้ปกครองไม่มีความจริงใจในการปลูกสร้างประชาธิปไตยอย่างจริงจัง เช่น ไม่พยายามเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างแท้จริง ไม่สนับสนุนการรวมกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มเคลื่อนไหว

ทางการเมือง อีกทั้งยังสกัดกั้นการรวมกลุ่มกันกล่าว และมองการรวมกลุ่มใน
แง่ร้าย แสดงให้เห็นว่าแท้จริงแล้วผู้ปกครองประสงค์จะให้มันเป็นไปอย่างที่เป็นอยู่
คือให้ประชาชนไม่รู้เรื่องเป็นก็เพราะจะไต่ปากครองง่ายไม่มีใครไว้วางใจ

๔.๔.๒ ผู้ปกครองตลอดมาไม่มีความจริงจังในการแก้

ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างจริงจัง เป็นที่หวังพึ่งพาของประชาชน
ผู้ยากไร้ ไม่คอยไต่ประชาชนส่วนมากต้องสู้กันรนอวยตัวเอง

๔.๔.๓ เศรษฐกิจของชาติตกอยู่ในกำมือของนักธุรกิจ

หรือนายทุนผูกขาดเพียงไม่กี่คน ซึ่งกลุ่มดังกล่าวเป็นผู้เอารัดเอาเปรียบประชาชน
ตลอดมา และนายทุนดังกล่าวมักจะมีอำนาจเหนือผู้ปกครองเสมอ ๆ หรือบางครั้ง
ก็เข้าเป็นผู้มีอำนาจปกครองเสียเอง ทำให้การแก้ปัญหาต่าง ๆ การสร้างความ
เป็นธรรมเกิดขึ้นได้ยาก เพราะพวกนี้กำนึ่งแต่ประโยชน์กลุ่มตน มองไม่เห็นทาง
ว่ากลุ่มบุคคลดังกล่าวจะยินยอมเสียสละ โดยยอมให้มีการแก้ปัญหาต่าง ๆ หรือ
การสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นแม้จะกระทบกระเทือนผลประโยชน์ของตนสัก
เพียงใด

๔.๔.๔ ข้าราชการจำนวนมากยังคงรีปรีชและตกเป็น

เครื่องมือของพ่อค้า นักธุรกิจ ไม่กล้าทำหน้าที่เป็นเครื่องจักรกลของการแก้
ปัญหาและพัฒนาประเทศชาติเท่าที่ควรที่ผ่านมามีส่วนมากข้าราชการกับพวก
นายทุนสามารถร่วมมือร่วมใจกันได้ ผลก็คือ ประชาชนทั่วไปเดือดร้อน
ปัญหาต่าง ๆ ไม่ได้รับการแก้ไข และบางครั้งข้าราชการเป็นผู้สร้างปัญหา
เสียเองก็มีมาก

๔.๔.๕ เกี่ยวกับการเข้ามีบทบาททางการเมืองของกลุ่ม

ลูกจ้างคนงานนั้น ส่วนมากแล้วเห็นว่ามีอำนาจจำเป็น อย่างน้อยที่สุดก็จะต้องมี
การเรียกร้องอำนาจทางการเมือง เพื่อให้กลุ่มลูกจ้างคนงานได้รับประโยชน์
ได้รับความเป็นธรรมเป็นครั้งคราว ส่วนการจะเข้ามีบทบาททางการเมือง
อย่างจริงจังเปิดเผยนั้นมีแนวความคิดที่แบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ ๒ กลุ่ม คือ
กลุ่มแรกเห็นว่าองค์การของลูกจ้างคนงานโดยส่วนรวมยังไม่แข็งแกร่งเพียงพอ

ขาดทรัพยากรหรือพลังทุนในหลาย ๆ ด้าน จึงเห็นว่าองค์การของลูกจ้างคนงาน
ควรจะไต่ถามตัวต่อไปและทำหน้าที่เจรจาต่อรองภายในสถานประกอบการไปก่อน
ส่วนการแสดงออกทางการเมืองนั้นอาจมีการดำเนินบ้างเป็นครั้งคราวและเป็น
เฉพาะกรณีไปหรือไม่ก็เข้าร่วมในพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์ให้ความเป็นธรรม
ให้ประโยชน์ต่อลูกจ้างคนงานพร้อมทั้งให้การสนับสนุนพรรคการเมืองนั้น ๆ ส่วน
อีกกลุ่มหนึ่งเห็นว่าการพัฒนาองค์การของลูกจ้างคนงานต้องทำควบคู่ไปกับการ
เคลื่อนไหวทางการเมืองโดยกลุ่มหลังเห็นว่าควรจะให้มีพรรคการเมืองที่เป็น
พรรคของแรงงาน จัดตั้งขึ้นมุ่งหวังให้ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนเข้า
เป็นผู้บริหารประเทศ ถึงแม้ว่าในขั้นต้นจะไม่อาจบรรลุตามความประสงค์ แต่
หากได้มีบางส่วนเข้าไปเป็นตัวแทนของกลุ่มลูกจ้างคนงานในวงการทางการเมือง
บ้างก็ย่อมจะเป็นผลดี เพราะชีวิตความเป็นอยู่ของลูกจ้างคนงานจำเป็นต้อง
อาศัยอำนาจทางการเมืองเป็นผู้เอื้ออำนวยให้ไม่ใช่น้อย

ส่วนความคิดที่จะเข้าร่วมเป็นกองกำลังปฏิวัติเพื่อเข้ายึดอำนาจ
ทางการเมืองมาเป็นของชนชั้นกรมาชีพตามแบบของลัทธิมาร์คส์สมนั้นผู้นำของ
สภาองค์การลูกจ้างเห็นว่าโดยทั่วไปแล้วไม่มี อาจจะมีอยู่บ้างก็เป็นเพียงกลุ่ม
เล็ก ๆ ที่มีความรู้สึกหมกหมองในการต่อสู้ในระบบการปกครองปัจจุบันซึ่งมี
จำนวนน้อยมากจนแทบเรียกได้ว่าไม่มี เพราะโดยทั่วไปแล้วลูกจ้างคนงานก็ไม่
ประสงค์การปกครองตามรูปแบบของเผด็จการคอมมิวนิสต์ ลูกจ้างคนงานโดย
ทั่วไปที่มีความตื่นตัวแล้วนั้น ต้องการประชาธิปไตยและต้องการให้ลูกจ้างคนงาน
มีความหวังในชีวิตบ้าง เมื่อใดที่ลูกจ้างคนงานเห็นว่าหนทางทางหมกหมองแล้ว
เมื่อนั้นลูกจ้างคนงานอาจยินยอมรับเอาแนวทางนั้นมาปฏิบัติ ซึ่งนั่นหมายถึงว่า
ไม่มีทางเลือกแล้ว

๔.๔.๒ ความเห็นต่อแนวทางการเมืองการปกครอง
ของไทยในอนาคตผู้นำสภาองค์การลูกจ้างเห็นว่าในสภาวะการปัจจุบันของไทย
การก่อการรัฐประหารหรือยึดอำนาจของทหารนั้นอาจจะกระทำได้เพียงชั่วคราว
ชั่วคราว แต่จะปกครองได้ไม่นาน หากไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิ

มีเสถียรภาพตามแบบประชาธิปไตย แต่ขณะเดียวกันความเป็นประชาธิปไตยที่แท้จริงก็ยังไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างจริงจังหรือสมบูรณ์ ยิ่งระบบเนค้จการของชนชั้นกรรมาชีพของระบบคอมมิวนิสต์ยิ่งเป็นไปไต่ยากเพราะขัดแย้งกับอุปนิสัยใจคอกคนไทยในทุกระดัยอยู่แล้วจึงเป็นสภาวะการฉุดรั้งเสียหัวต่อที่นำเป็นห่วงกล่าวคือ ความเป็นระบบเก่า คือ ระบบการปกครองที่ประชาชนไม่มีสิทธิเสรีภาพใด ๆ ก่าถึงจะหมดหายไป แต่ระบบที่จะเข้ามาแทนที่คือประชาธิปไตยก็เติบโตขึ้นไม่ทัน จึงน่าจะไต่มีการเร่งปลูกสร้างประชาธิปไตยขึ้นอย่างจริงจังและสร้างความเป็นธรรมขึ้นในสังคมโดยเร็ว ซึ่งเชื่อว่าจะเข้าแทนที่ระบบเก่าไต่ทัน และเป็นเกราะกุ่มกันการช่วงชิงเข้ามามีบทบาทของระบบคอมมิวนิสต์ไต่เป็นอย่งดี

๔.๔.๓ เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของลูกจ้างคนงาน เช่น การยื่นขอเรียกร้องค่อนวยจ้างการนักคหูกงาน การเรียกร้องต่อรัฐบาลต่าง ๆ เหล่านี้มีมุมมองว่าเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของชาตินั้น ผู้นำสภาองค์การลูกจ้างให้ความเห็นว่าเรื่องนี้อาจจะมองความมั่นคงของชาติแตกต่างกัน ซึ่งลูกจ้างคนงานมองว่าการเปิดโอกาสให้อำนาจทางการเมือง เป็นของประชาชนอย่างแท้จริง การดำเนินนโยบายทางการเมืองนั้นควรจะเป็นการกคืนกรองมาจากมันสมองของคนทั้งชาติ การจักระบบเศรษฐกิจที่มีการแบ่งปันแจกจ่ายกันอย่างเป็นธรรม จักระบบสังคมให้มีความเป็นธรรมกับคนทุกระดัยให้โอกาส ให้ความเสมอภาค อย่งนี้ประเทศไทยจึงจะมั่นคง แต่ฝ่ายผู้ปกครองอาจจะมองว่าความมั่นคงของชาติก็คือความมั่นคงของรัฐบาล การใดที่เป็นการสั่นคลอนอำนาจของรัฐบาล ส่วนนั้นถือว่าทำลายความมั่นคงของชาติ ซึ่งลูกจ้างคนงานถือว่ารัฐบาลมิใช่ชาติ

แต่อย่างไรก็ตาม ผู้นำสภาองค์การลูกจ้างก็ยอมรับว่าการแสดงออกหรือบทบาทขององค์การลูกจ้างคนงานบางครั้งก็มีผลกระทบต่อประเทศไทย โดยส่วนรวมไต่เช่นกัน เช่น กระทบต่อการลงทุน การท่องเที่ยว ฯลฯ แต่ถึงอย่างไรลูกจ้างคนงานก็คือคน คือสมาชิกของชาติ และมีความรักชาติเท่า ๆ กับคนในกลุ่มอื่น ดังนั้น การเรียกร้องที่มีเบื้องหลังแอบแฝงหรือมุ่งร้ายต่อความมั่นคง

ของชาตินั้น โอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนมีน้อย หรืออาจมีการสนับสนุนแต่ก็
จะอยู่ได้ไม่นาน จะต้องมีการต่อต้านหรือเพิกถอนเองไปในที่สุด ดังนั้น ในฐานะ
ที่เป็นสมาชิกของชาติเดียวกัน ควรจะให้ความไว้วางใจให้เกียรติกันบ้าง

๔.๔.๔ การที่องค์กรแรงงานระหว่างประเทศจำนวนมาก เข้ามาให้ความช่วยเหลือสหภาพแรงงานต่าง ๆ และได้มีผู้วิพากษ์วิจารณ์ว่า เนื่องจาก
องค์กรแรงงานระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่เข้ามานั้นมีที่มาจากหลายแห่ง
ทั้งในกลุ่มประเทศสังคมนิยมและกลุ่มเสรีประชาธิปไตย ดังนั้น จึงเกรงว่าหาก
องค์กรเหล่านั้นจะมามีอิทธิพลเหนือสหภาพแรงงาน หรือมาอบรมสั่งสอนชักนำ
อาจทำให้เป็นอันตรายต่อความมั่นคงของชาตินั้น ผู้นำสภาองค์กรลูกจ้างเห็นว่า
เรื่องนี้ควรจะพิจารณาเพราะองค์กรต่าง ๆ เข้ามามากมายและแต่ละองค์กร
เข้ามาติดต่อกับสหภาพแรงงานโดยตรง ดังนั้น ใครทำอะไรบ้างก็ยากจะคาดเดา
แต่โดยมากแล้วก็เป็นลักษณะเข้ามาให้ความช่วยเหลือการให้ทุนไปปฏิบัติงานหรือฝึก
อบรมต่าง ๆ แต่ถึงอย่างไรก็ตามในสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐาน การรวมกลุ่มการ
ติดต่อกับสื่อสารไม่น่าจะเป็นเรื่องเสียหายอะไร ผู้นำสภาองค์กรลูกจ้างได้เห็นว่า
ในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคมเดียวกัน เป็นคนชาติเดียวกันควรจะให้เกียรติ
และให้ความไว้วางใจกันบ้าง ประกอบกับองค์กรของลูกจ้างคนงานนั้นเป็น
องค์กรที่เป็นประชาธิปไตยอยู่แล้ว ผู้นำสภาองค์กรลูกจ้างได้ด้วยความไว้วางใจและความ
เห็นชอบของสมาชิก จึงจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมต่าง ๆ อยู่ในสายตาของสมาชิก
และคนทั่วไป อีกทั้งระหว่างองค์กรของลูกจ้างด้วยกันเองก็คอยดูแลซึ่งกันและ
กันอยู่เพื่อมิให้หน่วยหนึ่งหน่วยโคกอกนออกนอกลู่นอกทาง เพราะจะเป็นการ เสียภาพพจน์
โดยส่วนรวม ดังนั้น การออกนอกลู่นอกทางหรือพฤติกรรมที่ทำลายความมั่นคง
ของชาติจึงเป็นไปได้ยาก เพราะจะไม่ได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกทั้งมวล
และเท่าที่นานมากควรนำชาติไปเป็นข้าทาสบริวารของต่างชาติยอมให้ต่างชาติ
กอบโกยทรัพยากรต่าง ๆ นั้นกลับมีใ้กลุ่มลูกจ้างคนงานหากแต่มีมักจะเป็นผู้ปกครอง
เองในแต่ละสมัย